

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: prawo

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Data przeprowadzenia wizytacji: 14-15.10.2022 r.

Warszawa, 2022

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	34
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	40
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	42
Zalecenia	52
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 53

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mirosław Sadowski, członek PKA

członkowie:

1. dr Adriana Bartnik-Małek, członek PKA
2. dr hab. Maciej Borski, ekspert PKA
3. Małgorzata Poszwa, ekspert PKA ds. studenckich
4. Tomasz Kocoł, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Artur Gawryszewski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku prawo prowadzonym na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Polska Komisja Akredytacyjna oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Uczelnię. Przed wizytacją Uczelnia została poproszona o uzupełnienie materiałów i udostępnienie ich na czas wizytacji. Wizytację rozpoczęło spotkanie z Władzami Uczelni oraz spotkanie z autorami raportu samooceny. Odkonalo się spotkanie ze studentami ocenianego kierunku i Samorządem Studentów oraz spotkanie z nauczycielami akademickimi. Drugiego dnia wizytacji dokonano oceny polityki jakości oraz przeglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi o których Przewodniczący zespołu oceniającego PKA oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	prawo	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki prawne – 94% ECTS ekonomia i finanse – 5% ECTS nauki o polityce i administracji – 1% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów – 300 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy – 960 godzin - 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	593	120
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	3187,5 godziny	1912,5 godziny
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	287 ECTS	287 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	166 ECTS	166 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	90 ECTS	90 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku prawo jest spójna z misją i celami strategicznymi Uczelni, określonymi w Strategii rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w latach 2014-2022, a także ze Strategią rozwoju Wydziału Nauk Społecznych w latach 2020-2026 oraz Strategią rozwoju Dyscypliny Nauki Prawne (które wpisują się w Strategię rozwoju Uczelni). Ma ona również ścisły związek z przyjętą w Uczelni polityką jakości. Jest konsekwentnym wyrazem misji Uczelni, która od wielu lat działa na rzecz edukacji, transferu wiedzy, wychowania. Jest także odpowiedzią na postępującą jurdyzację życia społecznego, wymagającą znajomości i poszanowania prawa. W związku z takim podejściem potrzebni są prawnik – badacz zachodzących w tej materii procesów, prawnik – profesjonalista, wyspecjalizowany w wybranej przez siebie dziedzinie, prawnik – działający na rzecz swojego otoczenia oraz prawnik – wychowawca. Role te nie są sprzeczne. Wymagają od osób wykonujących zawody prawnicze umiejętności analizy, racjonalnego argumentowania, działania na rzecz kultury prawnej społeczeństwa. Absolwenci powinni znać prawo krajowe, unijne i międzynarodowe, posiadać zdolność samodzielnego myślenia i argumentowania w dziedzinie prawa, być gotowi do pogłębiania wiedzy i umiejętności, a przede wszystkim przygotowani do kontynuowania kształcenia na aplikacjach prawniczych, a docelowo do prowadzenia kancelarii i spółek prawniczych na trudnym rynku usług prawniczych (krajowym i międzynarodowym) bądź do wykonywania pracy w instytucjach i organizacjach publicznych lub prywatnych. Służyć ma temu przede wszystkim praktyczny profil studiów.

Koncepcja kształcenia określona przez Uczelnię na kierunku prawo wskazuje na rolę dyscypliny nauki prawne, do której kierunek został przyporządkowany w procesie kształcenia oraz zakres kompetencji, które otrzyma absolwent w powiązaniu z zakładanymi dla niego rolami zawodowymi. Opracowana w Uczelni koncepcja kształcenia na studiach jednolitych magisterskich na kierunku prawo skutkowałą przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny: nauki prawne, jako dyscypliny wiodącej (94% pkt. ECTS), dyscypliny ekonomia i finanse (14 pkt. ECTS – 5 % wszystkich) oraz dyscypliny nauki o polityce i administracji (3 pkt. ECTS – 1% wszystkich). W koncepcji kształcenia brak uzasadnienia dla przyporządkowania kierunku do dwóch ostatnich dyscyplin naukowych. Żadna z tych dyscyplin nie odgrywa bowiem znaczącej roli, jako podstawa formułowania koncepcji. Są one jedynie związane z obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i treści programowych o charakterze subsydiarnym względem całej koncepcji kształcenia. Zajęcia takie jak: *finanse publiczne*, czy *socjologia dla prawników* mają bowiem charakter subsydiarny dla kierunku i nie stanowią bazy dla budowy koncepcji kształcenia. Potwierdza to treść przepisu § 9 pkt 1 lit. b tiret trzecie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, zgodnie z którym wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów zawiera koncepcję kształcenia, w tym przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest zatem integralnym elementem koncepcji kształcenia, dlatego też zespół oceniający rekomenduje takie przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, by wynikało ono z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia kierunku prawo.

Koncepcja i cele kształcenia są odpowiedzią na ciągłe zmiany środowiska prawnego, w którym działają przedsiębiorcy. Uchwalanie ustaw bez *vacatio legis* czy ograniczenia wprowadzane w związku ze stanem epidemii powodują, że prowadzenie działalności gospodarczej bez wsparcia prawnego jest coraz trudniejsze. Są one również odpowiedzią na postępującą juredyzację życia społecznego, wymagającą znajomości i poszanowania prawa. Stanowi ona ponadto odpowiedź na potrzeby współczesnego rynku pracy, wykraczającego poza granice lokalne i regionalne. Są one ponadto zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy związane są z zapewnieniem wysokiej klasy specjalistów wykonujących pracę w różnych instytucjach, tak publicznych, jak i niepublicznych. Absolwenci ocenianego kierunku mają zatem możliwość znalezienia zatrudnienia w wymiarze sprawiedliwości i instytucjach ochrony prawnej (sądownictwo, prokuratura, adwokatura), notariacie, administracji państwowej, rządowej i samorządowej. Ponadto mogą oni specjalizować się w obsłudze prawnej podmiotów gospodarczych, stosowania prawa w obrocie gospodarczym i wspierania procesów zarządzania z wykorzystaniem instrumentów prawnych.

Zarówno koncepcja, jak i cele kształcenia zostały także określone we współpracy z szeroko zakreśloną grupą interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych obejmującą m.in. przedstawicieli różnego rodzaju instytucji publicznych i przedsiębiorstw, a także absolwentów, którzy jako interesariusze zewnętrzni mają swój wpływ na ostateczny kształt koncepcji kształcenia na kierunku prawo prowadzonym w Uczelni. Proces ten nie polega wyłącznie na zapewnianiu praktyk studenckich, lecz także na organizacji dni przedsiębiorczości, dni otwartych w administracji publicznej i konferencji roboczych z udziałem interesariuszy. Koncepcja kształcenia jest konsultowana i realizowana zgodnie z istniejącym zapotrzebowaniem, opiniami i sugestiami mającymi kształtować pożądaną sylwetkę absolwenta. Efektem tych prac jest program studiów, który cechuje się dużym powiązaniem z warunkami funkcjonowania rynku pracy, współczesnymi wyzwaniami i potrzebami nie tylko organów administracji publicznej, ale także sektora prywatnego, współdziałającego z publicznym np. jako usługodawcy, podwykonawcy i dostawcy. W wyniku konsultacji z tzw. otoczeniem społeczno-gospodarczym zwiększono nacisk na naukę praktycznych umiejętności, dlatego też wprowadzono do planu studiów kurs: *Prawo informacyjne i nowych technologii* oraz zajęcia z zakresu *ochrony danych osobowych i informacji niejawnych*. Interesariusze zewnętrzni zwrócili uwagę, że zagrożenia dla prywatności (z powodu m.in. powszechnego używania nowych kanałów komunikacji) i w konsekwencji potrzeby rynku usług prawnych wymagają wyposażenia młodych prawników już na etapie studiów w wiedzę i umiejętności związane z ochroną danych osobowych i informacji niejawnych; zwrócili oni również uwagę, że posiadanie tej wiedzy i umiejętności jest wymagane, żeby student mógł realizować praktyki zawodowe w miejscach, w których w szerokim zakresie przetwarzane są dane osobowe oraz informacje mające charakter poufny. Na wniosek nauczycieli akademickich zwiększono z kolei liczbę godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z przedmiotu *Prawo pracy*. Dokonano też zmiany wynikającej z konieczności zapewnienia odpowiedniego następstwa przedmiotów polegającej na ustaleniu, że zajęcia z zakresu *Systemu ubezpieczeń społecznych* mogą być realizowane dopiero po zakończeniu zajęć z zakresu *Prawa pracy*. Zwiększono ponadto liczbę godzin zajęć z zakresu: *prawa konstytucyjnego, prawa cywilnego i handlowego, prawa karnego* kosztem zajęć z zakresu *nauk o polityce*. W odpowiedzi na postulaty studentów wprowadzono, z kolei warsztaty przygotowujące do egzaminów na aplikacje prawnicze, a także zwiększono liczbę zajęć fakultatywnych, wśród których znajdują się głównie zajęcia kształtujące

umiejętności praktyczne np. warsztaty dotyczące formułowania pism procesowych w postępowaniu sądowoadministracyjnym). Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia dba o rozwój nowoczesnych form prowadzenia zajęć, w tym zajęć e-learningowych, przy czym pod tym pojęciem rozumie wyłącznie e-learning asynchroniczny. W ten sposób prowadzone są wyłącznie zajęcia z zakresu *Ochrony własności intelektualnej*. Uczelnia dysponuje platformami: MS Teams oraz Moodle, które są regularnie wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Są one nie tylko instrumentem e-learningu asynchronicznego, ale także synchronicznego. Platformy te umożliwiają zamieszczanie materiałów dydaktycznych, bezpośredni kontakt między wykładowcą a studentami, złożony system oceny oraz samooceny wyników kształcenia, organizowanie materiału w zajęcia oraz grupy zajęć. Uczelnia nie planuje zmiany koncepcji kształcenia idącej w kierunku szerszego wykorzystania tych metod. Tak więc wykorzystywanie metod i technik kształcenia na odległość w ramach koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku ma ewidentnie subsydiarny charakter i ma jedynie wspomagać tradycyjne kształcenie.

Efekty uczenia się sformułowane na kierunku prawo są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz przyjętym profilem praktycznym. Są także zgodne z właściwym, siódmym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Sformułowane efekty uczenia się (zarówno kierunkowe, jak i dla poszczególnych zajęć i grup zajęć) uwzględniają także aktualny stan wiedzy, wynikający z przyporządkowanej do kierunku dyscypliny naukowej tj. nauk prawnych. Efekty te są także zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku prawo. Efekty uczenia się zarówno kierunkowe, jak i dla zajęć i grup zajęć są nastawione na zdobycie przez studentów pogłębionych kwalifikacji. Wśród kluczowych efektów uczenia się na ocenianym kierunku można wskazać uzyskanie wiedzy dotyczącej podstawowych rozwiązań ustrojowych z zakresu prawa konstytucyjnego a także prawa międzynarodowego i unijnego, co jest niezbędnym elementem studiów prawniczych. Efekt ten uwzględnia charakterystyczną dla współczesności multicentryczność systemu prawnego, w którym obowiązują nie tylko akty prawne tworzone przez organy krajowe, ale również normy prawa unijnego i międzynarodowego. Innym ważnym przewidzianym w programie studiów efektem uczenia się, jaki powinien osiągnąć absolwent jest znajomość terminologii prawniczej i precyzyjnego wypowiadania się. Od osiągnięcia tych umiejętności zależy jakość późniejszej pracy absolwenta kierunku prawo, bez względu na to, czy będzie to praca w szeroko rozumianym wymiarze sprawiedliwości, czy też w obsłudze prawnej podmiotów gospodarczych. Uczelnia kładzie także nacisk na wykształcenie wśród studentów umiejętności pozyskiwania informacji dotyczących bieżącego stanu prawnego, która jest kluczowa dla każdego prawnika. Umiejętność wyszukiwania odpowiednich przepisów prawa i dekodowania z nich norm prawnych to podstawowa umiejętność, jaką uzyskuje absolwent prawa. By osiągnąć ten cel konieczne jest m.in. sięganie do bogatego dorobku judykatury i doktryny, na co Uczelnia kładzie szczególny nacisk. Ponadto osiąganie wskazanych efektów uczenia się w kontekście ciągłego i szybkiego rozwoju systemu prawa powoduje, że absolwent zdaje sobie sprawę z potrzeby ciągłego doksztalcenia się i doskonalenia. Niezależnie od powyższego, Uczelnia, projektując koncepcję kształcenia na kierunku prawo, przygotowała program studiów w taki sposób, aby absolwent posiadał nie tylko wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu „kanonicznych” subdyscyplin prawa, ale był także zdolny do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji, rozumiał wagę uczenia się przez całe życie, posiadał świadomość dynamicznych zmian rozwojowych zachodzących w systemie ogólnospołecznym i gospodarce oraz wiedział, jak istotne jest zdobywanie nowej wiedzy i rozwijanie umiejętności

z punktu widzenia efektywnego wykorzystywania w ramach własnej profesji zdobyczy technologii informacyjnych (w tym innowacji technologicznych).

Wiele ze sformułowanych w programie studiów efektów uczenia się ukierunkowanych jest ponadto na kształcenie umiejętności praktycznych. Ich osiągnięcie przez studentów umożliwia przy tym nabycie takich umiejętności, które w pełnym zakresie umożliwiają realizację ogólnych założeń studiów. Efekty uczenia uwzględniają ponadto komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2+ oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej. Obejmują one m.in. świadomość poziomu własnej wiedzy i umiejętności, zrozumienie potrzeby ciągłego dokształcania się oraz świadomość rangi wiedzy eksperckiej przy rozwiązywaniu dylematów prawnych. Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na ich weryfikację.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęta przez Uczelnię koncepcja kształcenia w zakresie studiów jednolitych magisterskich na kierunku prawo jest zgodna z misją i strategią Uczelni oraz polityką jakości. Mieści się ona w dyscyplinie wiodącej, do której kierunek został przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo uwzględniają zmiany w stosunkach społecznych i są zgodne ze współczesnymi tendencjami dotyczącymi kształcenia na tego rodzaju kierunku studiów. Są także zorientowane na potrzeby zawodowego rynku pracy. Zostały one ponadto określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, do których zaliczono m.in. przedstawicieli różnego rodzaju instytucji publicznych i przedsiębiorstw, a także studentów i absolwentów. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają także nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zakładane efekty uczenia się odnoszące się do programu studiów dla kierunku prawo prowadzonym na studiach jednolitych magisterskich o profilu praktycznym są zgodne z założeniami rozwoju tego kierunku studiów. Są one również zgodne z właściwym poziomem 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Realizacja założonych efektów uczenia się jest niezbędna dla uzyskania kwalifikacji na odpowiednim poziomie PRK. Merytoryczna analiza poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się wskazuje, iż zostały one określone precyzyjnie, z uwzględnieniem specyfiki studiów prawniczych. Uwzględniają one także umiejętności praktyczne, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć i grup zajęć są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Właściwie też skorelowano je z efektami kierunkowymi. Uczelnia stosuje klarowny system oznaczeń, który ułatwia weryfikację spójności systemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny nauki prawne, do której kierunek jest przyporządkowany. Uwzględniają ponadto normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Dobór treści kształcenia skorelowany został z kierunkowymi efektami uczenia się na kierunku o profilu praktycznym, przy założeniu postępującego zaawansowania studenta w znajomości instytucji prawnych, ale także przy uwzględnieniu formy i wymiaru zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów. Przykładowo, na I roku studiów, w ramach zajęć: *Prawoznawstwo i Logika dla prawników*, realizowane są – przewidziane w programie studiów – kierunkowe efekty uczenia się polegające na nabyciu rozszerzonej i pogłębionej wiedzy teoretycznej, poznaniu szczegółowej terminologii z dziedziny nauk prawnych oraz innych nauk pomocniczych dla stosowania prawa (K2_W01), czy też opanowaniu aparatu pojęciowego z dziedziny nauk prawnych (K2_U01). Taki walor dydaktyczny mają w założeniu również zajęcia odbywane w ramach przedmiotu *Metody samokształcenia i samorozwoju* (I rok, I i II semestr). W toku kolejnych semestrów studiów realizowane są także inne – określone w programie – efekty uczenia się, do których nawiązują przedmioty ściśle związane z poszczególnymi gałęziami prawa (*prawo cywilne, prawo karne, prawo administracyjne*), zarówno materialnego, jak i procesowego. Dla przykładu, w ramach zajęć z *Prawa cywilnego* (II rok, III semestr studiów), realizowane są efekty uczenia się związane z wiedzą o roli i znaczeniu prawa cywilnego, zasadach i technikach redakcyjnych przepisów prawa cywilnego oraz regułach ich wykładni (K2_W01-04), umiejętnością analizy i interpretacji unormowań prawa cywilnego, jak i przygotowaniem projektów dokumentów związanych z obrotem cywilnoprawnym, czy też rozwiązywania konkretnych problemów wynikających na gruncie stosowania przepisów prawa cywilnego (K2_U01). Z kolei efektami uczenia się, osiąganymi w ramach przedmiotu *Kryminalistyka* (III rok, VI semestr), niezależnie od wiedzy i umiejętności posługiwania się specjalistyczną terminologią (K1_W01-5), mają być m.in. znajomość norm, procedur, strategii i metodyki kryminalistycznej (K1_W04), czy też umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy do rozstrzygania problemów z zakresu analizy metod zapobiegania przestępczości (K1_U04). Tak więc treści programowe na ocenianym kierunku są także kompleksowe i specyficzne dla poszczególnych zajęć tworzących program studiów, uwzględniają kluczowe zagadnienia z zakresu dyscypliny nauki prawne oraz zapewniają uzyskanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Szczegółowe treści programowe, umożliwiające realizację koncepcji i programu studiów oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się ustalają osoby prowadzące poszczególne zajęcia i określają je w sylabusach przedmiotów (sporządzanych zgodnie z ustalonym w Uczelni wzorcem).

Przypisane poszczególnym zajęciom na ocenianym kierunku punkty ECTS układają się w logiczny system, odzwierciedlający nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, stwarzając warunki do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku o profilu praktycznym i na realizację treści kształcenia w wyznaczonym czasie. W programie studiów na ocenianym kierunku zajęciom dydaktycznym realizowanym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przyporządkowano 287 pkt. ECTS. Tego rodzaju przyporządkowanie należy ocenić negatywnie z dwóch powodów. Po pierwsze w przypadku studiów niestacjonarnych czas przeznaczony na tzw. zajęcia kontaktowe jest znacząco mniejszy niż na studiach stacjonarnych, więc odpowiadająca mu liczba punktów ECTS nie może być taka sama na obu formach studiów. Po drugie uznanie, że aż 287 pkt. ECTS realizowanych jest z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oznacza, że praktycznie nie przewiduje się czasu na samodzielną pracę studenta i wszystkie czynności przez niego podejmowane realizowane są w obecności nauczycieli akademickich lub innych osób realizujących zajęcia. Tym samym takie podejście wyklucza z założenia pracę własną studenta, podczas której mogłaby być kształtowana część kompetencji z zakresu wiedzy. Zespół oceniający rekomenduje zatem korektę programu studiów w zakresie w jakim określono liczbę punktów ECTS przyporządkowanych zajęciom prowadzonym w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Należy ponownie przemyśleć zarówno zmniejszenie tej liczby, jak i jej zróżnicowanie w zależności od tego, czy chodzi o zajęcia realizowane na studiach stacjonarnych czy niestacjonarnych. Osiąganiu efektów uczenia się przez studentów sprzyja etapowość wprowadzania poszczególnych przedmiotów i ich treści oraz stopniowanie trudności dostosowane w pełni do możliwości psychofizycznych studentów. W pierwszej kolejności student zaznajamiany jest z pojęciami języka prawnego i prawniczego występującymi w poszczególnych gałęziach prawa oraz kształtuje się u niego podstawowe umiejętności ich zastosowania dla opisu i analizy zjawisk życia prawnopolitycznego. W dalszym toku studiów dobór i sekwencja zajęć służy doskonaleniu nabytych już umiejętności interpretacji tekstów prawnych i odnoszenia dekodowanych z niego norm do sytuacji faktycznych, w których mogłyby znaleźć zastosowanie. Umiejętności te determinowane są koniecznością uwzględniania szybko zmieniającego się stanu prawnego, jak i dobrej orientacji w tezach i stanowiskach formułowanych przez orzecznictwo i doktrynę prawa w odniesieniu do występujących problemów praktycznych (w sferze stosowania prawa). W ramach poszczególnych zajęć przewidzianych w planie studiów dobór treści programowych opiera się na założeniu prezentacji zarówno zagadnień ogólnych (pojęć, instytucji, zasad), jak i ich stopniowej konkretyzacji w postaci rozwiązań normatywnych charakterystycznych dla danej gałęzi. Analiza tekstów prawnych, służąca wypracowaniu umiejętności zastosowania dekodowanych z ich treści norm prawnych do konkretnych stanów faktycznych, jest więc poprzedzona niezbędnymi wyjaśnieniami teoretycznymi i pojęciowymi. Tytułem przykładu, w ramach przedmiotu *Prawo konstytucyjne (cz. 1 i 2)*, bliższa analiza kompetencji, struktury organizacyjnej i trybu postępowania poszczególnych organów władzy publicznej, poprzedzona jest wyjaśnieniem kluczowych zasad ustroju państwa; także w ich ujęciu historycznym i prawnoporównawczym. Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje zajęcia do wyboru. Studenci zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych mogą wybierać spośród fakultetów organizowanych przez Instytut oraz fakultetów ogólnouczelnianych. Do zajęć tych zaliczyć można m.in.: *Umieędzynarodowienie przedsiębiorstw, Organy ochrony prawnej, Zarządzanie w turystyce i hotelarstwie, Technika kryminalistyczna, czy Prawo fundacyjne*. Zgodnie z planem studiów studenci (zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych) mogą uzyskać 39 punktów ECTS z przedmiotów fakultatywnych (do wyboru). Uczelnia wskazuje ponadto, że do zajęć do wyboru zalicza także seminarium magisterskie (8 pkt. ECTS) i praktyki studenckie (32 pkt. ECTS). Trudno jednak zgodzić

się z tą argumentacją. Ani seminarium magisterskie ani tym bardziej praktyki studenckie nie mogą zostać zakwalifikowane do grupy zajęć do wyboru. Łączna liczba punktów ECTS, którym przyporządkowano zajęcia do wyboru to zatem 39 pkt ECTS, co stanowi tylko 13% ogólnej liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Są to wskaźniki nieprawidłowe, które nie umożliwiają studentom elastycznego kształtowania własnej ścieżki kształcenia. Zespół oceniający rekomenduje zatem takie zwiększenie ilości zajęć do wyboru, które sprawi, że zajęcia te będą obejmować co najmniej 90 pkt. ECTS, tak aby studenci uzyskali możliwość wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Tylko tytułem przykładu można wskazać tu prowadzone w formie ćwiczeń następujące zajęcia: *metody samokształcenia i rozwoju, prawo cywilne – część ogólna, prawo rodzinne, prawo rzeczowe, prawo administracyjne materialne*. Z zajęć tych student uzyskuje łącznie 166 pkt. ECTS, co stanowi 55% ogólnej liczby punktów ECTS. Zajęcia te prowadzone są w warunkach właściwych dla działalności zawodowej charakterystycznej dla pracy prawnika oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Biorąc powyższe pod uwagę zespół oceniający nie dostrzega nieprawidłowości w przypisaniu pkt. ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje ponadto kształcenie w zakresie języka obcego (studenci wybierają głównie język angielski) przez pierwsze cztery semestry studiów. 125 godzin na studiach stacjonarnych i 105 godzin na studiach niestacjonarnych realizowanych jest w kontakcie bezpośrednim z nauczycielem akademickim. Zajęcia te służą przede wszystkim kształceniu w zakresie specjalistycznego języka prawniczego. Poza tym obowiązkiem studenta jest wybór jednego przedmiotu fakultatywnego w języku obcym (o wymiarze 15 godzin zajęć dydaktycznych). Są to m.in. następujące przedmioty: *European Company Law, The Right to Freedom of Speech and Expression, EU Constitutional Law and Fundamental Rights*. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie. Zgodnie z planem studiów w roku akademickim 2022/2023 - wykłady, kursy fakultatywne i seminaria mogą być prowadzone w ramach kształcenia na odległość. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych realizowane są w przeważającej większości w kontakcie rzeczywistym z nauczycielem akademickim w formie synchronicznej, w ramach webinarium. Formuła asynchroniczna jest traktowana jako narzędzie wspomagające i zawsze towarzyszy jej kontakt z nauczycielem akademickim w formie konsultacji. W bieżącym roku akademickim z uwagi na trwający wciąż stan zagrożenia epidemicznego zajęcia są prowadzone w formule hybrydowej ze znaczącym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia są różnorodne i specyficzne. Są także zorientowane na studenta i motywują studentów do aktywnego udziału w procesie kształcenia oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wykłady mają formę informacyjną lub problemową, wspomagane są prezentacjami multimedialnymi. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne prowadzone są na zasadzie wykonywania zadań problemowych lub projektowych przy wykorzystaniu m. in. multimedialnych pomocy dydaktycznych. Zajęcia konwersatoryjne prowadzone są najczęściej metodą dyskusji dydaktycznej, metodą problemową, studium przypadku. Umiejętności studentów w zakresie praktycznym kształtowane są w postaci stosowania metod aktywizujących, opracowywania indywidualnych i grupowych zadań, których wyniki prezentowane są zespołowo lub indywidualnie. Wiedza studentów w zakresie praktycznym kształtowana jest przez analizę zagadnień teoretycznych na przykładzie rozwiązywanych kasusów. Dzięki temu kształtowane są umiejętności

samodzielnego myślenia i działania studentów. Praktyczne problemy prawne rozstrzygane są podczas zajęć z wykorzystaniem uregulowań prawnych, w ten sposób kształtowana jest m.in. znajomość procedur postępowania administracyjnego, karnego i cywilnego. Wybór metod i materiałów dydaktycznych uzależniony jest od charakteru zajęć i znajduje odzwierciedlenie w sylabusie. Dopełnieniem są konsultacje służące rozwiązywaniu problemów, na jakie studenci napotykają w trakcie pracy własnej. Dyskusja z nauczycielem akademickim pozwala studentowi zrozumieć trudniejszy problem, którego nie jest w stanie rozwiązać samodzielnie. W stosowaniu w/w metod dydaktycznych wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez Uczelnię mają wymiar praktyczny, są zorientowane na przekazanie wiedzy, która będzie miała zastosowanie na rynku pracy, zaś przyjęte metody kształcenia pozwalają aktywizować studentów do uczestniczenia w zajęciach. Biorąc to pod uwagę, przyjęte metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku prawo. Przyjęte metody kształcenia w zakresie kompetencji językowych umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+ (w tym w zakresie języka prawnego i prawniczego). Podczas zajęć nauczyciele akademicy stosują ćwiczenia aktywizujące z wykorzystaniem środków audiowizualnych. Tego rodzaju metody pozwalają na pobudzanie aktywności i motywacji studentów poprzez łączenie nauki języka obcego z bezpośrednimi zainteresowaniami studentów i ich codziennym życiem, w tym z aktywnością zawodową. Program studiów zakłada prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane są takie metody dydaktyczne, które podczas realizacji zajęć w trybie zdalnym w sposób optymalny zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w odniesieniu do wszystkich założonych dla poszczególnych zajęć i grup zajęć efektów uczenia się. Mają one na celu zachęcenie studenta do samodzielnego szukania i weryfikacji rozwiązań danego problemu oraz realizowania praktycznych zadań. Stosowane metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Studenci, w tym studenci

z niepełnosprawnościami mogą korzystać z indywidualnej organizacji studiów (IOS) polegającej na zmianach w sekwencyjnym systemie zajęć i egzaminów lub/i modyfikacji w zakresie formy zaliczeń i egzaminów. Studenci mogą też studiować według indywidualnego programu studiów (IPS) uwzględniającego szczególne uzdolnienia i zainteresowania studenta. Korzystając z tej formy indywidualizacji procesu kształcenia student może realizować zajęcia i przystąpić do zaliczenia lub egzaminu z zajęć, które w programie studiów zaplanowane są na semestrach wyższych, niż ten na którym studiuje. Tak zindywidualizowana ścieżka studiowania pozwala na dostosowanie metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów. Uczelnia monitoruje jednak zakres stosowania IOS i w razie uznania, że wybrany oraz realizowany przez studenta tryb oraz forma studiów zapewnia odpowiednią i wystarczającą elastyczność w dostosowaniu dodatkowych zajęć lub warunków osobistych do procesu kształcenia, IOS nie jest udzielany. Przeciwdziała to sytuacjom stosowania tej instytucji np. na ostatnich semestrach studiów, wówczas gdy studenci składają egzaminy jedynie z przedmiotów fakultatywnych lub mają już przyznany IPS. Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane w niewielkim zakresie

i jedynie pomocniczo. Zajęcia tego rodzaju wymagają bowiem takich metod i narzędzi kształcenia, które pozwolą na nabycie przez studentów umiejętności praktycznych. Tylko tytułem przykładu można wskazać tutaj zajęcia warsztatowe z zakresu konstruowania umów cywilnoprawnych, czy też konstruowania pism procesowych w postępowaniu karnym, czy cywilnym. Oczywiście w okresie pandemii ich wykorzystanie było dużo większe i obejmowało praktycznie wszystkie zajęcia, także te kształtujące umiejętności praktyczne. Uczelnia monitorowała jednak sposób dostosowania metod kształcenia do zmienionej rzeczywistości. Bardzo częste hospitacje zajęć pozwoliły na szybkie eliminowanie ewentualnych błędów w zakresie niedostosowania metod kształcenia do zmienionych warunków (kształcenie zdalne). Zajęcia w roku akademickim 2022/2023 planowane są także z wykorzystaniem wyżej wymienionych metod i technik, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Integralną częścią procesu kształcenia na kierunku prawo są studenckie praktyki zawodowe, których organizację reguluje regulamin praktyk. Studenci ocenianego kierunku studiów realizują praktyki zawodowe w wymiarze 960 h w semestrach od IV do VIII, za co otrzymują 32 pkt ECTS. Efekty uczenia się dla praktyk zostały określone w karcie przedmiotu. Zaliczenie praktyk następuje oddzielnie po każdym semestrze. Formalnie więc Uczelnia potwierdza uzyskanie całości efektów uczenia się już w przypadku zrealizowania pierwszego miesiąca praktyk. Rekomenduje się więc zmianę programu studiów polegającą na przyjęciu, że zaliczenie i przyznanie punktów ECTS następować będzie po zakończeniu realizacji całości praktyk albo wprowadzenie oddzielnych kart praktyk dla każdego etapu praktyk zakładających jednakże progresję w zakresie uzyskiwania efektów uczenia się.

Nadzór nad organizacją praktyk sprawuje kierownik praktyk studenckich, który dokonuje również weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Kierownikiem jest nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Posiada on kompetencje i doświadczenie, które pozwalają na prawidłową organizację praktyk oraz weryfikację stopnia uzyskania przez studentów efektów uczenia się. Aspekty organizacyjne praktyk na ocenianym kierunku studiów ocenia się pozytywnie.

Uczelnia wymaga realizacji praktyki w ściśle określonych podmiotach. Ich dobór jest prawidłowy i zapewnia uzyskanie przez studentów efektów uczenia się. Studenci mogą realizować praktykę w instytucjach, z którymi Uczelnia posiada stałe porozumienia o współpracy, to jest: instytucje wymiaru sprawiedliwości, instytucje organów ścigania, instytucje państwowe, urzędy administracji rządowej i samorządowej, organizacje społeczne i działy prawne przedsiębiorstw. Zakres działalności tych instytucji został zweryfikowany pod kątem możliwości uzyskania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Studenci mają możliwość zorganizowania praktyk w miejscu przez siebie wybranym, pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody kierownika praktyk studenckich. Uczelnia zapewnia studentom wystarczającą liczbę miejsc odbywania praktyk.

Uczelnia stosuje ustandaryzowane wzory dokumentów dotyczących realizacji praktyk w postaci: dziennika praktyk oraz sprawozdania z realizacji praktyki, opinii patrona, a w przypadku zaliczenia praktyki na podstawie aktywności lub pracy studenta - wzór wniosku określający zakres wymaganych dokumentów.

Sposób weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk określony został w regulaminie praktyk oraz w karcie przedmiotu. Zgodnie z założeniami, zaliczenie praktyk

dokonywane jest przez kierownika praktyk. Uczelnia przewiduje dwa sposoby zaliczenia praktyki. Pierwszy, tzw. modelowy, w którym student realizuje praktykę. Drugi ma charakter szczególny i polega na zaliczeniu praktyki na podstawie aktywności, pracy zawodowej. Większość studentów (około 90%) zalicza praktyki w trybie modelowym, natomiast około 10% zalicza je w drugim z przyjętych sposobów. Wśród drugiej grupy studentów przeważają studenci studiów niestacjonarnych, którzy łączą studia z pracą zawodową.

Student zobowiązany jest opisać w dzienniku praktyk zrealizowane zadania. Wzór dziennika praktyk, ale również inna dokumentacja dotycząca praktyk np. sprawozdanie z realizacji praktyki nie przewidują możliwości wskazania przez studenta uwag, obserwacji czy wniosków dotyczących przebiegu praktyki. Uczelnia tym samym pozbawia się możliwości oceny jakości realizacji praktyk w danej instytucji. Rekomenduje się umożliwienie studentom dokonania oceny jakości zrealizowanych praktyk.

Uczelnia wskazuje, że studenci w większości realizują praktykę w podmiotach publicznych, które mają ugruntowane procedury dotyczące realizacji praktyk. Nie zwalnia to jednak Uczelni z weryfikacji prawidłowości realizacji praktyk. Wskazać należy, że poza zakresem weryfikacji pozostaje realizacja praktyk w podmiotach prywatnych oraz w podmiotach wybieranych indywidualnie przez studentów. Rekomenduje się wprowadzenie systemu hospitacji i kontroli praktyk.

Uczelnia wykazała, że sylabus praktyki został ustalony przy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Sylabus praktyki, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach procesu doskonalenia programu studiów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów. Weryfikacji podlega lista podmiotów współpracujących z Uczelnią w zakresie praktyk zawodowych. W procesie tym, brakuje jednakże opinii studentów wyrażanych w formie pisemnej.

Studia na ocenianym kierunku prowadzone są jako studia stacjonarne i niestacjonarne. Realizowane są one w podziale roku akademickiego na dwa semestry (zgodnie z zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 18 maja 2022 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2022/2023 semestr zimowy trwa od 1 października 2022 r. do 26 lutego 2023 r., natomiast letni rozpoczyna się 27 lutego 2023 i trwa do 30 września 2023 r.). Na studiach stacjonarnych zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach, od 8.00 do 20.00 (z 15-minutowymi przerwami między 1,5-godzinnymi cyklami zajęć), przy czym w piątki zajęcia kończą się o godz. 14.45. Z kolei na studiach niestacjonarnych zajęcia planowane są w trakcie weekendowych „zjazdów” (średnio co 2 tygodnie), w piątki (w godz. 16.15-20.15), soboty (w godz. 8.00-20.30) i niedziele (w godz. 8.00-20.30), również z uwzględnieniem 15-minutowych przerw, co zapewnia pełną realizację programu i jest typowe dla studiów niestacjonarnych na większości polskich uczelni. Studenci, zwłaszcza studiów stacjonarnych zgłaszali zastrzeżenia w zakresie planowanych zajęć wskazując, że często mają długie przerwy między zaplanowanymi zajęciami, tzw. okienka, które dezorganizują im plan dnia. Dla usprawnienia procesu dydaktycznego w trakcie zjazdów następuje synchronizacja zajęć z czasem pracy pracowników administracji. Harmonogramy zajęć udostępniane są studentom przed rozpoczęciem każdego semestru za pośrednictwem platformy Wirtualna Uczelnia. Egzaminy i zaliczenia przedmiotów odbywają się w ramach sesji egzaminacyjnych. Długość sesji zimowej jest następująca (zgodnie ze wspomnianym już zarządzeniem Rektora UP w Krakowie z dnia

18 maja 2022 r.) pierwsze terminy na studiach stacjonarnych będą miały miejsce w dniach od 6 do 10 lutego 2023 r., zaś terminy poprawkowe od 13 do 17 lutego 2023 r., z kolei na studiach niestacjonarnych długość sesji określa Dyrektor Instytutu. W najbliższej sesji zimowej pierwsze terminy będą miały miejsce między 3 a 12 lutego 2023 r. zaś terminy poprawkowe odbędą się między 13 a 19 lutego 2023 r. Biorąc powyższe pod uwagę rozkład poszczególnych egzaminów i przerwy pomiędzy kolejnymi egzaminami zostały zaplanowane prawidłowo. Umożliwia to studentom odpowiednie przygotowanie się do zaliczeń a nauczycielom akademickim zapewnia właściwy czas na weryfikację efektów uczenia się oraz poinformowanie studentów o uzyskanych przez nich efektach. Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń w odniesieniu do czasu poświęconego na weryfikację efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów oraz jego organizacja i realizacja umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie wymaganych kompetencji na poziomie studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym. Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscypliny, do której kierunek prawo został przyporządkowany. Są także kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć nie została oszacowana prawidłowo i wymaga modyfikacji, bowiem aktualnie nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach, zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Przyjęty harmonogram realizacji programu studiów nie umożliwia studentom wyboru odpowiedniej liczby zajęć, w związku z czym nie mają oni możliwości elastycznego kształtowania własnej ścieżki kształcenia. Zawiera on natomiast zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego. Wymiar zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymogami przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Stosowane metody kształcenia są różnorodne i specyficzne. Są także zorientowane na studenta i motywują studentów do aktywnego udziału w procesie kształcenia oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zapewniają ponadto przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, a także stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku. Przyjęte metody kształcenia umożliwiają także uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie wymaganym przepisami prawa.

Umożliwiają także dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W ich stosowaniu wykorzystywany jest także w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Przedmiotowe efekty uczenia się zakładane dla praktyki zawodowej mają charakter specyficzny, są dostosowane do celów kształcenia, a ich weryfikacja jest możliwa. Treści programowe określone dla praktyki, ich wymiar, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia w sposób prawidłowy zalicza praktyki na podstawie doświadczenia zdobytego poza systemem studiów. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie umożliwia skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, ponieważ przyjęte wzory dokumentów nie zawierają odniesienia do tych efektów. Powoduje to, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez kierownika praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje kierownika praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Specyfika miejsc odbywania praktyk jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia nie podejmuje działań mających na celu weryfikację czy studenci realizują praktykę w rzeczywistości. Sylabus praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach procesu doskonalenia programu studiów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów.

Harmonogram zajęć umożliwia studentom efektywne uczestniczenie w zajęciach, swobodne przechodzenie z zajęć na zajęcia, przerwy oraz czas na samodzielne uczenie się. Plan zajęć oparty jest także na wynikaniu logicznym treści programowych z poszczególnych przedmiotów. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Uczelnia opracowała, przyjęła i opublikowała zasady rekrutacji. Aktualnie określa je Uchwała Nr 1.26.04.2021 Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 26 kwietnia 2021 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia stacjonarne

i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023. Ponadto, warunki rekrutacji, podejmowania i odbywania studiów wyższych przez obcokrajowców w UP określa Zarządzenie Nr R.Z.0211.38.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 9 czerwca 2022 roku w sprawie zasad podejmowania i odbywania studiów wyższych w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przez cudzoziemców. Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy, ponieważ na podstawie stworzonego rankingu przyjmowani są kandydaci z najwyższą liczbą punktów. Konkursy świadectw maturalnych przeprowadzane są wyłącznie dla kandydatów, którzy spełnią kryteria przystąpienia do konkursu. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Komisja Rekrutacyjna składająca się z Przewodniczącego, Sekretarza oraz Członków Komisji. Warunkiem wstępnym rekrutacji jest posiadanie przez kandydata świadectwa dojrzałości lub innego dokumentu uprawniającego do podjęcia studiów. Kryteria przyjęć na studia jednolite magisterskie na kierunku prawo (zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym) zostały określone w Załączniku nr 1 do wskazanej wyżej Uchwały. Zasady rekrutacji przewidują, że wyniki egzaminów maturalnych przeliczane są w postępowaniu rekrutacyjnym na punkty. Zasady przeliczania wyników egzaminów maturalnych publikowane są w Informatorze dostępnym dla wszystkich kandydatów na stronie internetowej Uczelni. Kandydat ubiegający się o przyjęcie na kierunek prawo zobowiązany jest do wniesienia opłaty rekrutacyjnej na przypisany mu numer konta bankowego, wygenerowany podczas procedury rekrutacyjnej. Taki system jest przejrzysty i sprawiedliwy pod względem formalnym, bezstronny oraz dostosowany do specyfiki kierunku. Umożliwia on także dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Informacje o rekrutacji zamieszczone są we właściwy sposób na stronie internetowej Uczelni. Brak jest jednak informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Rekomenduje się zamieszczenie stosownej informacji obok dostępnych już informacji o warunkach przyjęcia na studia.

Uczelnia opracowała szczegółowe zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza studiami na wizytowanym kierunku. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej regulują postanowienia regulaminu studiów. Postanowienia te przewidują możliwość uznawania efektów uczenia się uzyskanych przez studenta podczas studiów na innym kierunku bądź innej uczelni polskiej lub zagranicznej. Warunkiem przeniesienia i uznania zajęć zaliczonych przez studenta w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Na wniosek studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez niego dokumentacją, Dyrektor Instytutu podejmuje decyzję o przeniesieniu i uznaniu zajęć. W przypadku decyzji pozytywnej student otrzymuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich przedmiotów i praktyk w Uczelni przyjmującej i opisanym w programie studiów w roku akademickim, na który student został przyjęty. Uznawalność efektów uczenia się uzyskanych w uczelni zagranicznej w ramach programu Erasmus+ reguluje z kolei Zarządzenie Nr RKR.Z.0211.4.2022 Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie z dnia 29 listopada 2021 roku w sprawie: zasad rekrutacji i wyjazdów studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w ramach programu ERASMUS+ STUDIA w latach akademickich 2021/2022 – 2022/2023, oraz zasad rekrutacji na wyjazdy studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w ramach programu ERASMUS+ na praktyki w latach akademickich 2021/2022-2022/2023. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa

wyższego określają regulacje uchwały Senatu nr 16/30.09.2019 z dnia 30 września 2019 r. a także postanowienia regulaminu studiów. Procedura ta nie jest w praktyce przez Uczelnię stosowana. Przyjęte rozwiązania w zakresie uznawania efektów uczenia się zarówno w innych uczelniach, jak i poza systemem studiów należy ocenić jako zgodne z prawem i nieodbiegające od analogicznych rozwiązań przyjętych na innych polskich uczelniach. Opracowane w Uczelni rozwiązania zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Ogólne zasady dyplomowania zostały określone w regulaminie studiów. Dodatkowo, w związku z ograniczeniami funkcjonowania Uczelni w okresie stanu zagrożenia epidemicznego, przewidziany został zdalny tryb obrony prac dyplomowych, poprzez platformę MS Teams, regulowany zarządzeniem Nr R.Z.0211.34.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 30 maja 2022 roku w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych. Praca magisterska przygotowawana jest w ramach seminarium magisterskiego. Praca dyplomowa na ocenianym kierunku powinna mieć charakter aplikacyjny, badawczy, projektowy lub oceniający praktykę w świetle teorii. Student przygotowuje pracę magisterską pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (promotora), posiadającego tytuł naukowy profesora, stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora (za zgodą Dyrektora Instytutu, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady instytutu właściwej dla danego kierunku studiów). Student ma prawo do wyboru, w miarę możliwości organizacyjnych, nauczyciela akademickiego, pod którego kierunkiem będzie wykonywał pracę dyplomową, oraz tematu pracy, jak również do zaproponowania jako tematyki pracy zagadnień opracowywanych przez siebie w ramach studenckiego ruchu naukowego. Stopień realizacji efektów uczenia się oceniany jest przez promotora pracy dyplomowej systematycznie, na każdym etapie jej powstawania. Problematyka pracy dyplomowej powinna być ustalona nie później niż na początku ostatniego roku studiów oraz pozostawać w ścisłym związku z kierunkiem studiów i zainteresowaniami studenta. Realizacja seminarium dyplomowego powinna zakończyć się złożeniem pracy (po wcześniejszym sprawdzeniu programem antyplagiatowym i zaakceptowaniu raportu przez promotora). Dopuszcza się zmianę seminarium dyplomowego zgodnie z procedurą zawartą w regulaminie studiów. Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej. W toku egzaminu student omawia pracę, a następnie odpowiada na pytania. Egzamin ma na celu sprawdzenie, czy student posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, czy potrafi przekonująco i wyczerpująco odpowiedzieć na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się wiadomościami z literatury modułu, jak również sądami własnymi i czy problemy postawione w pytaniach samodzielnie identyfikuje. Sposób obliczania końcowej oceny egzaminu dyplomowego określa regulamin studiów. Z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół. Ogólne zasady i procedury dyplomowania są trafne, w wystarczającym stopniu specyficzne dla kierunku prawo i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się dla kierunku prawo w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały określone w stanowiących część programu studiów, kartach przedmiotów. Zawierają one opis efektów uczenia się właściwych dla danej dyscypliny naukowej oraz opis procesu prowadzącego do uzyskania tych efektów wraz z przypisanymi do poszczególnych zajęć punktami ECTS. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są

dostosowane do programu i przedstawione w kartach przedmiotów. W zakresie wiedzy, prowadzący najczęściej stosują egzaminy pisemne lub ustne, przy czym student ma możliwość przedyskutowania popełnionych błędów; na niektórych konwersatoriach, czy ćwiczeniach w trakcie semestru studenci piszą krótkie sprawdziany z wiedzy potrzebnej na danym etapie jej zdobywania. W zakresie umiejętności sprawdzenie efektów ma najczęściej postać kolokwium pisemnych z zadaniami otwartymi lub sporadycznie w formie testu; niejednokrotnie obowiązkowe jest wykonanie projektu, wygłoszenie referatu lub napisanie eseju; aktywność na zajęciach ma znaczący wpływ na końcową ocenę uzyskania efektów w zakresie wiedzy i umiejętności, co jest wyraźnie zaznaczane w sylabusach. W zakresie kompetencji społecznych praktykuje się metody oceniania udziału w dyskusjach, referowania zagadnień przedmiotowych, pracę zespołową przy projektach i prezentacjach, ogólne zaangażowanie w samorozwój. Kompetencje językowe sprawdzane są poprzez: kolokwia, dyskusje, analizę i interpretację tekstów źródłowych, indywidualne projekty studenckie (np. tłumaczenie tekstu z języka obcego - w tym prawnego, prezentacje). W ramach rozwiązań wyjątkowych związanych z sytuacją pandemiczną wprowadzono metody sprawdzania osiągnięcia stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dostosowane do sytuacji (z wykorzystaniem platform informatycznych). W założeniu te rozwiązania mają być jak najbardziej zbliżone do normalnych metod i zasad weryfikacji efektów uczenia się. Stosowane w praktyce formy weryfikacji efektów uczenia się są dobrze dostosowane do specyfiki kierunku i profilu kształcenia. Bez wątpienia umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Stopień trudności egzaminów i zaliczeń przeprowadzanych za pośrednictwem platform internetowych (MS Teams i Moodle), jest zróżnicowany (stosowane są nie tylko pytania z jedną poprawną odpowiedzią, ale także kilkoma poprawnymi odpowiedziami, pytania otwarte i wymagające uzupełnień, krzyżówki, quizy, kazusy itp.).

Przewidziane oraz stosowane rozwiązania uwzględniają adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Stosowane są odpowiednie urządzenia techniczne umożliwiające sprawdzanie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów niepełnosprawnych, istnieją także możliwości zmiany terminu/miejsca/formy egzaminu/zaliczenia. Bez wątpienia stosowane procedury i metody zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Przyjęte rozwiązania określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie (studenci są niezwłocznie informowani przez osoby odpowiedzialne za ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się o uzyskanych ocenach oraz popełnionych błędach). Uczelnia opracowała niezbędne procedury i wdrożyła właściwe rozwiązania instytucjonalne związane z ewentualnymi konfliktami oraz nieetycznymi zachowaniami w kontekście weryfikacji zakładanych efektów uczenia się. W Uczelni funkcjonuje procedura antydyskryminacyjna, wprowadzona zarządzeniem Rektora, która określa zasady oraz sposób postępowania w procesie przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu. W Uczelni działa też Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania. Delikty studentów (także te związane z procesem weryfikacji efektów uczenia się) są przedmiotem działalności rzecznika dyscyplinarnego i komisji dyscyplinarnej. W przypadku gdy konflikt dotyczy otrzymanej oceny, zgodnie z regulaminem studiów, student może wystąpić do Dyrektora Instytutu o egzamin/zaliczenie komisyjne. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta

i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Stosowane są platformy MS Teams i Moodle, które dobrze sprawdzają się w sytuacji pandemicznej i gwarantują weryfikację efektów uczenia się na niezbędnym poziomie.

Analiza prac etapowych prowadzi do stwierdzenia, że stosowane metody weryfikacji efektów zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Zespół oceniający stwierdza, że rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna ze specyfiką kierunku i obejmuje całe spektrum zagadnień realizowanych w toku studiów. Stopień przygotowania studentów do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku jest także właściwie weryfikowany (głównie w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne). W zakresie języków obcych treści kształcenia zapewniają osiągnięcie znajomości języka obcego co najmniej na poziomie B2+ wraz z umiejętnością posługiwania się specjalistyczną terminologią. Stopień osiągnięcia tych efektów jest właściwie weryfikowany przez lektorów.

Niewątpliwie efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych i in. Prace etapowe są właściwie gromadzone i przechowywane przez Uczelnię. Losy absolwentów są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy oraz w zakresie dalszej edukacji. Monitorowanie karier absolwentów na ocenianym kierunku odbywa się dwutorowo. Z jednej strony są one prowadzone w oparciu o ministerialny system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), z drugiej zaś za pośrednictwem uczelnianego systemu monitorowania karier absolwentów. Badania prowadzone przez uczelnię stanowią sposób na zweryfikowanie tego, w jakim stopniu studia w Uczelni przygotowują studentów do wejścia na rynek pracy. Pomagają w ustaleniu teoretycznego oraz praktycznego przygotowania absolwentów do wykonywania pracy. Badania ponadto wskazują elementy, które należy zmienić w celu ułatwienia startu zawodowego oraz poprawy jakości kształcenia w Uczelni. Adresatami badania są wszyscy absolwenci Uniwersytetu Pedagogicznego. Badanie ma charakter ankietowy. Studenci są angażowani w pisanie artykułów do czasopism naukowych lub rozdziałów w monografiach wspólnie z nauczycielami akademickimi. Swoją aktywność w obszarze przyszłej działalności zawodowej mogą też realizować w ramach Koła Naukowego *Follow UP* oraz udzielając konsultacji w Studenckiej Poradni Prawnej Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji a także uczestnicząc w wielu konferencjach naukowych, czy pomagając w ich organizacji. Biorąc to pod uwagę studenci są zatem autorami/współautorami publikacji fachowych, zaś występując w charakterze doradców prawnych w ramach Studenckiej Poradni Prawnej posiadają osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku prawo.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji na Uczelnię są właściwe i zgodne ze specyfiką wizytowanego kierunku. Procedury uznawania efektów uczenia się zdobyte poza studiami na wizytowanym kierunku zostały opracowane i spełniają stosowne standardy. Procedury dyplomowania oraz weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są zgodne z profilem i specyfiką kształcenia na wizytowanym kierunku. System weryfikacji umożliwia weryfikację wszystkich zakładanych efektów uczenia się - są one uwidocznione w postaci prac etapowych i dyplomowych. Forma, tematyka i poziom prac są właściwe. Uczelnia analizuje osiągnięcia zawodowe absolwentów. Uczelnia we właściwej formie i stopniu włącza studentów w działalność naukową. Również metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują w niezbędnym zakresie identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych oraz są właściwie dostosowane do profilu oraz koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kierunek prawo został utworzony w roku 2015 i prowadzony jest w Instytucie Prawa Ekonomii i Administracji (do 30.09.2022 – Instytut Prawa i Ekonomii) Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie zatrudnionych jest 54 nauczycieli akademickich, z czego 26 reprezentuje dyscyplinę nauki prawne w 100%, 3 w 75%, 3 w 50 %. Pozostali pracownicy – 22 wykładowców – reprezentuje dyscyplinę ekonomię i finanse lub nauki o polityce i administracji z racji prowadzenia przez Instytut studiów na kierunku administracja i ekonomia społeczna. Wśród pracowników - 33 wykładowców - reprezentantów dyscypliny nauki prawne znajduje się: 1 profesor, 8 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni, 1 doktor na stanowisku profesora uczelni i 23 doktorów. Ponadto w Instytucie prowadzą zajęcia lektorzy Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Ośrodka Wychowania Fizycznego (z tytułem magistra lub stopniem doktora). Wyjątkowo, zajęcia na kierunku prawo oraz w ramach prowadzonych studiów podyplomowych prowadzą także osoby zatrudnione na UP na innej podstawie niż stosunek pracy oraz eksperci z objętych programem studiów dziedzin zatrudnieni w innych jednostkach uczelni. W tym miejscu warto podkreślić, iż nauczyciele akademicy pomimo, iż jest to kierunek praktyczny są zaangażowani w aktywność naukową. O czym świadczy ich umiędzynarodowienie oraz aktywność w zakresie publikacyjnym. Nadto nauczyciele akademicy zaangażowani są w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych na działalność badawczą oraz kierują, współpracują z zespołami, ośrodkami i centrami badawczymi funkcjonującymi w ramach Instytutu. Do istniejących w ramach Instytutu ośrodków badań naukowych należą: Ośrodek Kryminalistyki i Nauk Sądowych (OKNS), Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną (CBPD) oraz Zespół Badawczy „Trybunał Konstytucyjny – badania

z zakresu socjologii prawa (ZBTK) Zespół Badawczy „Prawo informacyjne, mediów i własności intelektualnej w nowych technologiach (ZBTm). Zainteresowania naukowe osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku dotyczą bardzo różnorodnej problematyki związanej niewątpliwie z dyscypliną, do której kierunku został przyporządkowany. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i doświadczenie w pracy naukowej umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. W procesie kształcenia uczestniczą także praktycy z wieloletnim doświadczeniem zawodowym. Niewątpliwie struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) umożliwiają prawidłową obsadę. Jednakże liczebność kadry w stosunku do liczby studentów wymaga wzmocnienia kadry w celu prawidłowej jakościowo realizacji zajęć. Zaangażowanie w pracę naukową (badawczą i publikacyjną) zostało bardzo dobrze udokumentowane przez Uczelnię. Mniej jednak jest informacji dotyczących wspierania nauczycieli akademickich w zakresie innowacyjnych metod kształcenia, tworzenia scenariuszy, konspektów zajęć etc. W tym zakresie widać dysproporcję. Potwierdza to także fakt przyznawania nagród za działalność naukową a nie dydaktyczną. Co w pewnym stopniu jest demotywujące i wartość zaangażowania dydaktycznego nie jest doceniana w polityce Władz Uczelni. Stąd też w opinii Zespołu Wizytującego warto zarekomendować stworzenie systemu wsparcia dydaktycznego dla Nauczycieli Akademickich jak np. stworzenie Centrum Metodycznego i polityki nagradzania za prace dydaktyczne. Skoro bowiem regulacje wewnętrzne Uczelni przewidują obniżanie pensum przy pełnieniu funkcji oraz prowadzeniu badań tak niezrozumiałe jest z punktu widzenia polityki jakościowej brak dodatków motywacyjnych lub obniżania pensum chociażby w przypadku wprowadzania nowych przedmiotów, opieki nad kołami naukowymi, zaangażowania w konferencje studenckie.

Uczelnia stworzyła także system grantów wewnętrznych, o które mogą ubiegać wszyscy pracownicy prowadzący działalność naukowo-badawczą. Procedura grantowa niestety nie uwzględnia działań o charakterze stricte dydaktycznym. Mankamentem tej procedury jest także fakt, iż nauczyciel akademicki niezależnie od tego czy też jest opiekunem koła naukowego, zespołu ma prawo do jednego grantu. Uczelnia wskazuje, iż w celu zapewnienia jak najwyższej jakości prowadzonych zajęć, rokrocznie przeprowadzana jest hospitacja wykładów i ćwiczeń. Hospitacje co do zasady przeprowadzają kierownicy Katedr i Dyrekcja Instytutu. Hospitujący ocenia następujące elementy zajęć: kompetencje nauczyciela prowadzącego zajęcia, zgodność tematyki zajęć z programem nauczania danego przedmiotu, przejrzystość zadań stawianych studentom, opanowanie treści przedmiotowych przez nauczyciela, trafność doboru metod nauczania do tematyki zajęć, inspirowanie studentów do własnych poszukiwań, postawa nauczyciela wobec studentów. Jednocześnie po zakończeniu każdego semestru przeprowadzana jest ankieta studencka dotycząca wszystkich prowadzonych na kierunku zajęć. W ramach ankiety studenci odpowiadają m.in. na pytania o to jak zajęcia przyczyniły się do poszerzenia wiedzy i umiejętności, czy zajęcia niepotrzebnie powtarzały treści, które były już, czy wiedza przekazywana była w sposób przystępny a metody prowadzenia zajęć były odpowiednio dobrane, czy prowadzący był przygotowany do zajęć, czy kryteria oceniania były jasne, czy przekazane treści były zgodne z wymaganiami potrzebnymi. Nie mniej jednak funkcjonujący w uczelni wzór ankiety nie wpisuje się w politykę jakościową. Stworzenie tego typu jednego narzędzia do badania zarówno infrastruktury jak i poziomu zajęć i stylu prowadzenia zajęć przez Nauczyciela Akademickiego nie jest zgodne z dorobkiem badań społecznych. W tych bowiem wskazuje się, iż jednym narzędziem nie da się zbadać wszystkiego. Niski procent zwrotów ankiet jest tutaj dobrym miernikiem. Warto być może upowszechnić stosowany przez pracowników (także wizytowanego kierunku) system informacji

zwrotnej w ramach którego na ostatnich zajęciach Nauczyciel Akademicki omawia ze studentami zarówno treści programowe jak i wysłuchuje propozycji co i jak mógłby zmienić tak aby zajęcia były bardziej atrakcyjne. To dziś na wizytowanym kierunku funkcjonuje, ale nie jest sformalizowane i upowszechnione a jest przykładem dobrej praktyki wpisującej się w politykę projakościową.

Uczelnia twierdzi, iż prowadzi aktywną politykę przeciwdziałania dyskryminacji we wszelkich jej postaciach. Podstawowym wewnętrznym aktem prawnym jest w tym względzie zarządzenie. Zarządzenie Rektora Nr R/Z.0201-13/2020 w sprawie: wprowadzenia Procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Na mocy tego Zarządzenia wprowadzono Procedurę przeciwdziałania dyskryminacji. Na Uniwersytecie działa Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania oraz Rektorska Komisja ds. Równego Traktowania, w skład której wchodzi przedstawiciele kadry naukowej i środowiska studenckiego. Procedura zawiera definicje podstawowych pojęć i opis ścieżki postępowania w sytuacji naruszenia zasady równości. Niemniej jednak dokumenty te nie zakładają wprowadzania działań naprawczych w sytuacjach gdy w przypadku zgłoszonej sprawy nie stwierdzi się naruszeń w zakresie mobbingu, dyskryminacji czy molestowani, podczas gdy zgłoszenie skargi świadczy jednoznacznie o zaistnieniu konfliktu zatem w celu zapobieżenia rozprzestrzenienia się konfliktu, przerodzenia się go w któreś ze skatalogowanych zdarzeń niepożądanych warto wprowadzać działania naprawcze w zakresie komunikacji czy też wspierania pracownika lub całego zespołu. Konflikty są stałym elementem wszędzie tam gdzie pracują ludzie, zadaniem pracodawcy jest reagowanie i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się zachowań niepożądanych. W zasadzie z literatury przedmiotu wynika jednoznacznie, iż przy przeciążeniu pracowników konflikty nieuchronnie będą prowadziły do wystąpienia zjawisk patologicznych. Na wizytowanym kierunku obciążenie dydaktyczne i organizacyjne nauczycieli akademickim jest wysokie stąd też konieczne jest wzmocnienie systemu motywacyjnego i odciążanie nauczycieli akademickich chociażby przez zwiększenie zatrudnienia (zarówno zwiększenia liczby etatów dla nauczycieli akademickich jak i wspierających ich prace pracowników administracyjnych) oraz stworzenie systemu nagradzania pracy dydaktycznej. Zespół wizytujący rekomenduje także wprowadzanie szkoleń z zakresu pracy z tzw. trudnym studentem.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na wizytowanym kierunku ma bogaty, udokumentowany dorobek naukowy, jest związana z dyscyplinami do których przyporządkowany został kierunek. Nie mniej jednak znaczna większość nauczycieli akademickich jest obłożona nadgodzinami dydaktycznymi i obowiązkami organizacyjnymi (z uwagi na małą liczbę etatów nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych). Nadto nauczyciele akademicy prowadzą także praktykę prawną. To obciążenie przekłada się na ubogą ofertę fakultetów i nie wpisuje się w prowadzenie polityk

projakościowej dydaktyki związanej z podnoszeniem kompetencji dydaktycznych i nowoczesnego przygotowywania materiałów dydaktycznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie dysponuje własną bazą budynków dydaktycznych, w miarę nowoczesną i dobrze dostosowaną do potrzeb kształcenia na wizytowanym kierunku. Uczelnia funkcjonuje w budynkach położonych przy ulicy Podchorążych 2. Zajęcia w Instytucie Prawa, Administracji i Ekonomii odbywają się w dwóch budynkach: budynku głównym, i połączonym z nim nowym budynku Uniwersytetu. Pracownicy Instytutu korzystają z pokoi pracowniczych, które znajdują się w budynku głównym Uniwersytetu. Sale spełniają wymogi bezpieczeństwa sanitarnego oraz przeciwpożarowego. Łącznie może się w nich pomieścić jednorazowo ponad 600 osób. W relacji do liczby studentów oraz potrzeb dydaktycznych liczba sal oraz ilość miejsc w tych salach są w pełni wystarczające.

Na terenie całego kampusu Uczelni można korzystać z darmowego Internetu dzięki dostępności sieci WiFi. W salach dydaktycznych nauczyciele akademicki dysponują pomocami dydaktycznymi oraz infrastrukturą niezbędną do właściwej realizacji procesu dydaktycznego, a studenci kształcą się w dobrych warunkach. Sale wykładowe wyposażone są w rzutniki pisma, tablice, system nagłośnienia, systemy audiowizualne z projektorami multimedialnymi zintegrowanymi z komputerami. Instytut posiada mobilną pracownię komputerową, która pozwala przeprowadzić zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem komputerów w dowolnej Sali. Pewna liczba sal dydaktycznych usytuowanych jest na parterze, co ma znaczenie dla studentów z niepełnosprawnością ruchową. Do dyspozycji pracowników i studentów jest wielofunkcyjna drukarka i skaner. W budynkach uczelni znajdują się windy pozwalające osobie na wózku inwalidzkim poruszać się po różnych piętrach. Pracownicy i studenci Instytutu mają dostęp do licencjonowanych profesjonalnych programów prawnych LEX i do szukania aktów prawnych. Przedmiotowy dostęp jest możliwy zarówno na terenie Uniwersytetu jak również poza nim za pomocą VPN. Studenci prawa korzystają także z ogólnouczelnianej infrastruktury dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej: Zajęcia z wychowania fizycznego dla studentów prawa odbywają się w Ośrodku Wychowania Fizycznego, mającym swoją siedzibę w budynku Uniwersytetu położonym przy ul. Ingardena 4. Jego bliska lokalizacja umożliwia dotarcie do niego z budynku głównego przy ul. Podchorążych 2 w ciągu kilkunastu minut. W budynku przy ul. Ingardena 4 jest dostępna sala gimnastyczna, siłownia, sala fitness i kryta pływalnia. Obok budynku znajdują się też rozległe tereny zielone -Park im. Henryka Jordana, wyposażony w bogatą, ogólnodostępną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, co umożliwia także

prorowadzenie zajęć na świeżym powietrzu. W budynku głównym Uniwersytetu utworzono kilkanaście ogólnodostępnych stref z miejscami dla studentów do odpoczynku i spędzania czasu wolnego pomiędzy zajęciami.

Infrastruktura UP w Krakowie jest w sposób w pełni właściwy dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami (podjazdy, windy, toalety). Uczelnia dysponuje pewnymi możliwościami w zakresie wspomagania procesu kształcenia osób niepełnosprawnych. Na szczególną uwagę i pochwałę zasługuje instytucja studenta-asystenta osoby z niepełnosprawnością. Wspomniany asystent otrzymuje wynagrodzenie. Ogólnie, infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiając prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Do kształcenia zdalnego wykorzystywana jest platforma Teams, która doposażona jest we wszystkie potrzebne narzędzia do prowadzenia kształcenia. Reagując na specjalne sygnały ze strony studentów UP Kraków udostępniał im w wyjątkowych przypadkach do wypożyczenia laptopy lub indywidualnie student jednoosobowo mógł skorzystać z auli i znajdującego się w niej komputera stacjonarnego. Wszyscy studenci, nauczyciele akademicy i pracownicy administracji mają dostęp do platformy e-learningowej Moodle, uczelnianej poczty elektronicznej, platformy MS Teams i kilkunastu przeglądarkowych aplikacji pakietu MS Office działających w chmurze. Studentom Uniwersytetu oferowana jest elektroniczna usługa mLegitymacja, dostępna w ramach bezpłatnej rządowej aplikacji mobilnej mObywatel, dostarczanej przez Ministerstwo Cyfryzacji. Studencka mLegitymacja umożliwia potwierdzenie tożsamości studenta oraz przysługujących mu uprawnień, ulg i zwolnień. Wszystkim pracownikom Uniwersytetu zapewniona jest możliwość korzystania z elektronicznego Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, dostępnego za pomocą przeglądarek internetowych.

Działalność naukowo-dydaktyczną Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji wspiera sieć biblioteczno-informacyjna Uniwersytetu, w skład której wchodzi Biblioteka Główna, Biblioteka Nauk Społecznych oraz inne biblioteki dziedzinowe znajdujące się w budynku przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie. Biblioteka Główna mieści się w budynku przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie. Jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-19:00 oraz w sobotę w godz. 9:00-15:00, dzięki czemu zapewnia dogodny dostęp do swoich zasobów wszystkim studentom i pracownikom. Studenci i wykładowcy mają dostęp do katalogu komputerowego, który rejestruje zarówno księgozbiór Biblioteki Głównej, jak i bibliotek dziedzinowych. Dostępny jest także katalog tradycyjny alfabetyczny, wykazujący pozycje dotychczas nieopracowane elektronicznie. Biblioteka udostępnia zasoby informacji naukowej zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Składają się na nie: 1) książki w postaci papierowej (560 266 vol. W całym systemie; 357 481 vol. w Bibliotece Głównej; sieć dysponuje bogatym księgozbiorem z dziedziny prawa; 2) czasopisma (44 057 tytułów w całym systemie; 32 371 tytułów w BG, w tym 24 tytuły poświęcone prawu); 3) baza prawnicza Lex zawierająca przepisy prawne, orzecznictwo, komentarze, wzory pism i umów. Co warto podkreślić podręczniki i literatura naukowa odnoszą się do aktualnego stanu prawnego. Biblioteka posiada pełnotekstowe oraz bibliograficzne bazy danych o zasięgu międzynarodowym zakupione w ramach licencji

krajowej, wśród których dla prawników szczególnie pomocne są Academic Search Ultimate, ERIC, MasterFILE Premier (dostępne na platformie EBSCOhost) oraz Science Direct, SPRINGER, ProQuest i Web of Science; są one dostępne (bez logowania) z komputerów sieci uczelnianej oraz (po zalogowaniu się na platformie PulseSecure) z komputerów domowych użytkowników. Do użytku dla osób niedowidzących oddane zostaną dwa w pełni wyposażone stanowiska: zestaw komputerowy (wraz z monitorem) z programami udźwiękowiającymi i powiększającymi: JAWS oraz ZoomText Magnifier/Reader, powiększalnik tekstów, listwa brajlowska, klawiatura ZoomText dla osób niedowidzących. Do monitorowania, oceny i rozwoju bazy naukowo-dydaktycznej Instytutu wykorzystywana jest analiza odpowiedzi studentów udzielanych na pytania ankietowe anonimowego badania oceny infrastruktury i dostępu do informacji.

Budynki Uniwersytetu w obrębie centralnego kampusu, budynek mieszczący Ośrodek Wychowania Fizycznego a także inne obiekty uniwersyteckie, z których korzystają studenci prawa są wyposażone w wejścia dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Chodniki prowadzące do tych budynków są w dobrym stanie technicznym i umożliwiają dogodny dostęp z przystanków komunikacji miejskiej. Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami znajdują się na wszystkich trzech parkingach położonych w obrębie kampusu centralnego Uniwersytetu. Korytarze w budynkach są szerokie i nie utrudniają poruszania się po obiekcie. Schody w budynkach są odpowiedniej wysokości i szerokości oraz są w dobrym stanie technicznym. Pomiędzy wszystkimi piętrami można przemieszczać się windami. Jedna z wind w budynku przy ulicy Podchorążych 2 w Krakowie jest dostosowana pod względem szerokości i długości do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Panel sterujący w tej windzie jest oznakowany alfabetem Braille'a, a przycisk kondygnacji „zero” jest wyróżniony. Na parterze obu budynków położonych w obrębie kampusu centralnego Uniwersytetu znajdują się toalety dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Istotnym mankamentem w infrastrukturze dydaktycznej jaki dostrzegł Zespół wizytujący jest brak Sali do symulacji rozpraw sądowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada własną dobrą i dobrze dostosowaną do swoich potrzeb bazę dydaktyczną. Liczebność, wielkość i liczba sal dydaktycznych są właściwe w kontekście potrzeb kształcenia na wizytowanym kierunku. Uczelnia zapewnia studentom na wizytowanym kierunku bazę dydaktyczną, nowoczesną i dobrze dostosowaną pod względem infrastrukturalnym, technicznym i informatycznym do potrzeb uczenia się. Dotyczy to także infrastruktury wykorzystywanej w kształceniu na odległość. Zasoby biblioteki (zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe) są wystarczająco liczne a dostępność zasobów adekwatna do potrzeb. Budynki Uczelni są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i zgodne z wymogami BHP. Infrastruktura podlega właściwym przeglądom i monitorowaniu przez studentów. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest wykorzystywana zgodnie z przepisami BHP. Zespół Wizytujący rekomenduje utworzenie Sali pozwalającej na symulację rozpraw sądowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Zalecenia

...

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Zasady tej współpracy nie zostały dookreślone przez obowiązujące na uczelni procedury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Uczelnia nie powołała dla kierunku prawo oddzielnego gremium doradczego złożonego z przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie wchodzi w skład Rady Jakości Kształcenia na kierunku prawo. Uczelnia deklaruje, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na polu doskonalenia programu studiów jest prowadzona w sposób niesformalizowany i opiera się na rozległych kontaktach jakie posiadają nauczyciele akademicy łączący pracę na Uczelni z wykonywaniem pracy w zawodach prawniczych. W ramach tych inicjatyw w 2019 r. Uczelnia zrealizowała projekt pn. „Okrągły stół”, w ramach którego przeprowadzono dyskusje z pracodawcami w zakresie ich oczekiwań odnośnie kształcenia prowadzonego na ocenianych studiach. Dodatkowo, Uczelnia wskazuje na organizację licznych konferencji we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w czasie których dyskutuje się kwestie nowych przedmiotów. Rezultatem jednej z konferencji przeprowadzonych wspólnie z Okręgową Izbą Radców Pranych w Krakowie było dodanie do programu studiów przedmiotu ochrona danych osobowych.

Wnioski i uwagi, dotyczące kształcenia na ocenianym kierunku studiów, przedkładał przez pracodawców, wynikają w szczególności z obserwacji wiedzy i umiejętności studentów i absolwentów ocenianego kierunku studiów podczas praktyk, a także z innych form kontaktu i współpracy tych podmiotów ze studentami.

W wyniku konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego do programu studiów wprowadzono przedmioty tj. prawo informacyjne i nowych technologii, ochrona danych osobowych i informacji niejawnych. Ponadto zwiększono liczbę godzin zajęć z przedmiotu prawo pracy oraz uznano, że przedmiot ten powinien być realizowany przez studentów dopiero po zaliczeniu przedmiotu system ubezpieczeń społecznych. Wprowadzono także nowe przedmioty fakultatywne tj. psychologia kryminalistyczna, kontrola i audyt, prawo karne islamu itp.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym owocuje na polu obsady zajęć dydaktycznych i modyfikacji treści kształcenia wprowadzonych przez nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie zawodowe. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych są angażowani w prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku studiów.

Innym wymiarem współdziałania z partnerami instytucjonalnymi jest zapraszanie ich przedstawicieli na spotkania ze studentami oraz wizyty studyjne, jak również organizacja licznych konferencji naukowych z udziałem praktyków. Uczelnia wykonuje również ekspertyzy prawne na zlecenie interesariuszy zewnętrznych. Na uwagę zasługuje działalność Studenckiej Uniwersyteckiej Poradni Prawnej, w której pracują studenci pod nadzorem adwokatów i radców prawnych.

Na spotkaniu przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego z zespołem oceniającym obecnych było wielu przedstawicieli instytucji współpracujących tj. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie, kancelaria notarialna, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Krakowie oraz dwa przedsiębiorstwa prywatne. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego przedstawili swoje spostrzeżenia na temat inicjatyw realizowanych we współpracy z Uczelnią. Należy zwrócić uwagę, że na spotkaniu nie byli obecni przedstawiciele sądów, prokuratur oraz kancelarii prawnych, z którymi uczelnia deklaruje współpracę. Obecni na spotkaniu nie podawali przykładów dotyczących konsultacji z nimi programu studiów i wprowadzanych zmian.

Uczelnia korzysta z wyników monitorowania losów zawodowych absolwentów ELA. Uczelnia prowadzi także własne badania losów zawodowych absolwentów. Celem badań jest pozyskanie informacji na temat tego, jak absolwenci Uczelni oceniają studia oraz ustalenie w jaki sposób ukończone studia wpływają na ich sytuację zawodową oraz w jaki sposób studia przygotowują ich do pracy. W 2020 r. zostało przeprowadzone badanie metodą CAWI (metoda ankiety internetowej) celem pozyskania opinii absolwentów na temat studiowania kierunku prawo. Wyniki monitorowania losów zawodowych absolwentów wskazują na ogólne zadowolenie studentów w zakresie ukończonych studiów. Opinie absolwentów przedstawione we wskazanych badaniach sugerowały potrzebę wyeliminowania z programu studiów przedmiotów nieprawniczych, które nie są przydatne w przyszłej pracy zawodowej, szczególnie przedmiotów związanych z dyscypliną nauki o polityce i administracji. Wskazane opinie absolwentów spowodowały wykreślenie z programu studiów przedmiotów tj. nauka o polityce, informatyka i techniki komputerowe dla prawników, administracja publiczna w państwach UE, prawo karne skarbowe, pozaeuropejskie systemy administracji, prawo penitencjarne i postpenitencjarne, prawo ochrony konkurencji, metodologia badań w naukach prawnych, akademicki język obcy dla prawników w VI semestrze, reprezentacja organów państwa, wywiad gospodarczy i walka informacyjna, prawo oświatowe i szkolnictwa wyższego oraz współczesne idee polityczne.

Uczelnia prowadzi cykliczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Działania te podejmowane są w sposób niesformalizowany. W związku z tym nie są one dokumentowane. Brak dokumentowania utrudnia Uczelni podsumowanie dotychczasowych dokonań. Władze Wydziału analizują jakość realnej współpracy wyrażanej aktywnością podmiotów i instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w różnych obszarach działalności. Wynikiem tych analiz było nawiązanie współpracy z jednostkami organizacyjnymi wymiaru sprawiedliwości (sądy, prokuratury), jednostkami administracji publicznej takimi jak Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i Izba Administracji Skarbowej w Krakowie oraz z licznymi kancelariami i organizacjami pozarządowymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia stale współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera formy adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, są przeprowadzane na podstawie niesformalizowanych działań, co powoduje brak ich dokumentowania i utrudnia ocenę ich skuteczności. Uczelnia nie podsumowuje sposobu realizacji przyjętych celów na płaszczyźnie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co negatywnie wpływa na skuteczność podejmowanych działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Jak deklaruje Uczelnia umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z kluczowych aspektów koncepcji kształcenia i planów rozwoju ocenianego kierunku. Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w latach 2014-2022” (dalej: „Strategia”) jednym z celów strategicznych Uniwersytetu jest wzrost poziomu umiędzynarodowienia uczelni (pkt 2.4. Strategii). Na kierunku „Prawo” cel ten realizowany jest w szczególności poprzez: – odpowiednie ukształtowanie programu studiów (w tym uwzględnienie w nim kursów z elementem międzynarodowym); – umacnianie współpracy z zagranicznymi jednostkami naukowo-badawczymi; – mobilność kadry naukowej i studentów Założenia strategii obejmują wszystkie kierunki, które są obecnie prowadzone w Uczelni, w tym wizytowany i podlegający ocenie kierunek prawo.

Wskazane działania ukierunkowane są na: – po pierwsze, ułatwienie absolwentom kierunku „Prawo” poruszania się na rynku pracy dzięki: (i) znajomości języka obcego również w zakresie specjalistycznej terminologii prawniczej; oraz (ii) znajomości rozwiązań stosowanych również w międzynarodowym obrocie prawnym; – po drugie, podniesienie rozpoznawalności międzynarodowej Uniwersytetu jako ośrodka prowadzącego kształcenie i badania również w obszarze nauk prawnych. Ponadto w dotychczasowej działalności w zakresie umiędzynarodowienia

stosowana jest polityka „otwartych drzwi”, dzięki której możliwe jest oferowanie (np. w ramach prowadzonego w Instytucie programu Jean Monnet Module) kursów z elementem międzynarodowym (nierzadko w językach obcych), prowadzonych również przez ekspertów spoza Uniwersytetu, co prowadzi do dodatkowego poszerzenia oferty kursów dostępnych dla studentów. Studenci ocenianego kierunku mogą aktualnie korzystać z możliwości umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez między innymi: –kursy fakultatywne prowadzone w językach obcych; –wymianę studencką w ramach programu Erasmus+ i innych; –naukę języka obcego, w tym specjalistycznego języka obcego; –uczestnictwo w międzynarodowych wydarzeniach naukowych (w tym konferencjach). Współpraca związana z wymianą międzynarodową (mobilność edukacyjna studentów i pracowników akademickich) odbywa się w ramach Mobilności Akademickiej programu ERASMUS+, jednego z komponentów wspólnotowego programu edukacyjnego, którego celem jest podnoszenie poziomu kształcenia i wzmacnianie jego europejskiego wymiaru w szkołach wyższych.

W okresie sprawozdawczym z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystało trzech studentów kierunku „Prawo” (jeden student w roku akademickim 2021/2022 –studia na Università degli Studi di Milano, jeden student w roku akademickim 2022/2023 –studia na Université de Montpellier oraz jeden student w roku akademickim 2019/2020 –wyjazd na praktykę do Niemiec). Oferowane w Instytucie kursy przeznaczone dla studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ obejmują m.in. kursy takie jak: –EU and Polish Capital Markets Law, –European Company Law, –Global Governance and International Organizations, –Law and Revolution in the European Legal Tradition. Jeśli chodzi o mobilność pracowników w ramach programu Erasmus+.

Jeśli chodzi natomiast o międzynarodową mobilność pracowników dydaktycznych, nauczycieli akademickich to w okresie sprawozdawczym pracownicy Instytutu realizowali m.in. wyjazdy dydaktyczne w ramach Erasmus+ do następujących ośrodków: –od 7 do 11 czerwca 2022 r. –Burgas Free University (Bułgaria); –od 15 do 22 maja 2022 r. –Panteion University of Social and Political Sciences (Grecja) –od 8 do 12 maja 2022 r. –Vytautas Magnus University w Kownie (Litwa) –od 4 do 8 kwietnia 2022 r. –University of Foggia (Włochy) –od 7 do 13 czerwca 2021 r. –Silesian University of Opava (Czechy), od 1 do 9 czerwca 2021 r. –University of Ankara (Turcja), od 14 do 21 września 2019 r. –University of Ankara (Turcja), od 21 do 26 października 2018 r. –Burgas Free University (Bułgaria). Poza wyjazdami w ramach Erasmus+, w okresie sprawozdawczym kadra naukowa Instytutu zrealizowała łącznie 109 wyjazdów naukowych w celach takich jak: konferencje naukowe, badania naukowe, kwerendy etc. Ośrodkami, do których wyjeżdżano w ostatnich latach, były w szczególności: –w 2022 r.: European University Institute we Florencji –Robert Schuman Centre for Advanced Studies, Uniwersytet w Ołomuńcu, Max Planck Institute for Comparative and International Private Law w Hamburgu, Uniwersytet Genewski, Copenhagen Business School, University of Oslo, Katholieke Universiteit Leuven, Wirtschaftsuniversität Wien, w 2021 r.: École des hautes études en sciences sociales w Paryżu, Uniwersytet w Ochrydzie, Uniwersytet Genewski, National and Kapodistrian University of Athens, w 2019 r.: Georgetown University w Waszyngtonie, Brown University w Providence, Universität Bonn, Università degli studi di Foggia, University of Copenhagen.

W okresie sprawozdawczym na ocenianym kierunku zajęcia prowadzili profesorowie wizytujący –specjalista z zakresu prawa finansowego, oraz specjalista z zakresu teorii i historii prawa. Uczelnia proponuje zajęcia z niektórych przedmiotów, zwłaszcza prawa międzynarodowego, w językach obcych.

Wydaje się, że dzięki opisanym powyżej inicjatywom na wizytowanym kierunku prawo Uczelnia stwarza należyte warunki do mobilności studentów i nauczycieli akademickich, zaś umiędzynarodowienie procesu kształcenia stanowi istotny element strategii jej funkcjonowania i rozwoju. W konsekwencji również rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia kierunku prawo, także uwzględniając profil praktyczny tego kierunku.

Na wizytowanym kierunku prawo proces zmierzający do podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia realizowany jest nie tylko poprzez wymianę międzynarodową, lecz także w drodze bieżącej realizacji programu studiów, który zawiera odpowiednie zajęcia kształtujące umiejętności z języków obcych oraz praktyczne ich zastosowanie w toku zajęć, zwłaszcza z języka angielskiego, choć studenci mogą realizować także naukę innych języków obcych. W ramach nauki języka obcego ujętego w programie studiów osiągają końcowy poziom B2 ESOKJ na studiach I stopnia, co jest zgodne z przewidywanymi wymogami i standardami.

W strukturach Uniwersytetu ustanowiono Biuro Współpracy Międzynarodowej (zwane dalej: „BWM”), którego zadaniem jest w szczególności realizacja polityki międzynarodowej i internacjonalizacji Uniwersytetu oraz podejmowanie działań mających na celu zwiększanie aktywności Uczelni na arenie międzynarodowej. W ramach swoich obowiązków BWM na bieżąco monitoruje działania służące umiędzynarodowieniu, jak również wspiera pracowników Uniwersytetu w ich aktywnościach zagranicznych. Ponadto, w ramach standardowo dokonywanej oceny okresowej weryfikacji podlegają między innymi aktywności pracowników w zakresie umiędzynarodowienia ich działań. W ramach szczegółowych działań z zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia wskazać można m.in., że: –Osoby powracające z wyjazdów prowadzonych w ramach programu Erasmus+ zobligowane są do składania stosownych ankiet, zgodnie z wymaganiami tego programu. –Zajęcia w ramach kursów obejmujących zagadnienia o charakterze międzynarodowym lub prawno-porównawczym, w tym w szczególności w ramach kursów prowadzonych w językach obcych, podlegają weryfikacji na takich samych zasadach jak inne kursy, w szczególności w drodze okresowo przeprowadzanych hospitacji oraz ankiet studenckich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na podlegającym ocenie kierunku prawo rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia stworzyła na wizytowanym kierunku satysfakcjonujące możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności i mobilności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na wizytowanym kierunku, a sama mobilność edukacyjna studentów i pracowników akademickich stanowi istotny komponent procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Proces mobilności, zarówno kadry jak i studentów jest właściwie monitorowany.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oferuje studentom kierunku prawo wsparcie podczas studiowania, które obejmuje różne obszary.

Studenci pierwszego roku uczestniczą w szkoleniu w zakresie zasad i reguł studiowania oraz funkcjonowania w Instytucie i na Uczelni, podczas którego poruszane są kwestie związane m.in. z organizacją Instytutu, sposobem kontaktowania się z ważnymi z perspektywy studenckiej osobami i jednostkami, najważniejszymi zasadami studiowania, a także sposobem i terminem zapisywania się na zajęcia. Dodatkowo, Samorząd Studencki wraz ze Studencką Poradnią Prawną UP organizuje dla nowych studentów szkolenie z praw i obowiązków studenta.

Na pierwszych zajęciach studenci są zapoznawani z treścią sylabusu oraz są informowani o formie zaliczenia czy egzaminu.

Studenci są informowani o najważniejszych kwestiach dotyczących studiowania przez pracowników Instytutu, a także za pośrednictwem strony internetowej Uczelni i Instytutu, gdzie mogą dodatkowo znaleźć informacje dotyczące aktualności uniwersyteckich, a także kwestii związanych z pomocą materialną.

Wydział zapewnia także studentom możliwość korzystania z infrastruktury informatycznej znajdującej się w budynku Wydziału. Studenci mają także dostęp do systemów informacji prawnej: Lex i Legalis. Należy w tym miejscu wskazać, że zgodnie z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie terminy zjazdów w danym roku akademickim są podawane do wiadomości studentów studiów niestacjonarnych najpóźniej na pierwszych zajęciach. W Regulaminie wskazano także, że szczegółowe harmonogramy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych są podawane do wiadomości studentów i prowadzących zajęcia przed rozpoczęciem semestru. Rekomenduje się, aby szczegółowe harmonogramy zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych również były podawane do wiadomości studentów przed rozpoczęciem semestru. Poznanie harmonogramu zajęć jest szczególnie istotne dla studentów studiów niestacjonarnych, którzy często decydują się na taką właśnie formę kształcenia z uwagi na inne zobowiązania, które uniemożliwiają im podjęcie studiów w formie stacjonarnej. Brak regulacji w tym zakresie świadczy o nieodpowiednim dostosowaniu rozwiązań związanych z zapewnieniem wsparcia studentom studiów niestacjonarnych.

W przygotowaniu do wejścia na rynek pracy wspiera studentów Akademickie Biuro Karier UP. Biuro zajmuje się m.in. prowadzeniem doradztwa zawodowego, organizacją warsztatów i szkoleń, zbieraniem i udostępnianiem ofert pracy, staży i praktyk zawodowych, a także dostarczaniem informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji.

Studenci zobowiązani są także do odbycia obowiązkowych praktyk studenckich, nad którymi nadzór merytoryczny sprawuje kierownik praktyk powołany przez Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju. Dokumenty dotyczące praktyk obowiązkowych, wraz z regulaminami, dostępne są na stronie internetowej. Z uwagi na niepełną wiedzę studentów w zakresie odbywania praktyk zawodowych rekomenduje się prowadzenie spotkań dla studentów tych roczników, które rozpoczynać mają obowiązkową praktykę zawodową. Brak wiedzy w tym zakresie może bowiem świadczyć o nieodpowiednim wsparciu ze strony kadry administracyjnej.

Studenci ocenianego kierunku na ostatnim roku studiów mogą skorzystać z warsztatów przygotowujących do egzaminów zawodowych. Studenci mają także możliwość uczestnictwa w pracach Studenckiej Poradni Prawnej, w ramach której mogą zyskać umiejętności praktyczne związane z wykonywaniem zawodów prawniczych.

Głównym mechanizmem zachęcającym studentów do osiągania wyróżniających się wyników w nauce, również osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych jest stypendium rektora, które jest świadczeniem ustawowym. Dodatkowo studenci z wybitnymi osiągnięciami mogą starać się o Stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Co więcej, na Uczelni prowadzone są konkursy na „Studenta Miesiąca” oraz „Studenta Roku”. Celem tych konkursów jest wyróżnienie studentów za aktywną działalność społeczną, organizacyjną i promocyjną na rzecz Uczelni. „Student Miesiąca” otrzymuje nagrodę pieniężną w wysokości 1000 złotych, natomiast „Student Roku” – nagrodę pieniężną w wysokości 4000 złotych.

Studenci ocenianego kierunku są także angażowani do podejmowania i prowadzenia badań naukowych poprzez tworzenie publikacji naukowych, czy też udział w zespołach naukowych i konferencjach naukowych.

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie zwraca uwagę na dostosowanie wsparcia do potrzeb różnych grup studentów oraz do indywidualnych potrzeb studentów.

Studenci, na zasadach określonych w regulaminie studiów mogą starać się o studiowanie według indywidualnego programu studiów, przeznaczonego dla studentów wybitnie uzdolnionych, indywidualnego planu studiów w przypadku studentów przyjętych na studia w ramach procedury potwierdzenia efektów uczenia się i odbywających studia pod opieką tutora.

Uczelnia zwraca uwagę na potrzeby studentów w szczególnej sytuacji losowej, osobistej, itp. Ta grupa studentów zgodnie z regulaminem studiów może ubiegać się o przyznanie urlopu od zajęć (zdrowotnego bądź okolicznościowego), czy też Indywidualnej Organizacji Studiów. Zgodnie z regulaminem studiów zgodę na indywidualną organizację studiów wydaje dyrektor instytutu na uzasadniony wniosek zainteresowanego studenta.

Uczelnia dba o zapewnienie pomocy studentom z niepełnosprawnościami. W strukturze Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z pomocy tłumacza, asystenta, możliwości stosowania alternatywnej formy zapisu na użytek własny, zmiany terminów zaliczeń bądź egzaminów, zmiany organizacji sesji, czy też alternatywnych zajęć z wychowania fizycznego.

Ponadto, na Uczelni realizowany jest projekt pod nazwą "Uniwersytet Pedagogiczny uczelnią równych szans", który ma na celu podnoszenie świadomości i kompetencji pracowników Uczelni z zakresu niepełnosprawności poprzez działania zmierzające m.in. do uzyskania dostępności komunikacyjnej, czy też wprowadzenie do programów kształcenia modyfikacji zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami. W ramach projektu powstały także materiały edukacyjne dotyczące potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Studenci zagraniczni mogą liczyć na wsparcie ze strony Biura Współpracy Międzynarodowej. Dodatkowo studenci zagraniczni mają możliwość skorzystania z oferty Centrum Nauczania Języka Polskiego Jako Obcego, które realizuje krótko i długoterminowe kursy języka polskiego dla obcokrajowców na wszystkich poziomach zaawansowania językowego,

Studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski do Centrum Obsługi Studenta, Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Dyrekcji Instytutu, Prorektora ds. Studenckich, opiekuna roku, starostów roku, bądź do Samorządu Studenckiego.

W ramach Samorządu Studentów działa ponadto Rzecznik Praw Studenta, który wpiera studentów w rozwiązywaniu problemów pojawiających się podczas studiowania.

Z dokumentacji oraz informacji powziętych w trakcie oceny programowej wynika, że w większości przypadków Uczelnia podejmuje działania naprawcze względem zgłaszanych problemów.

Dodatkowo należy wskazać, że od rozstrzygnięć dotyczących indywidualnych spraw studentów przysługuje odwołanie do właściwego prorektora, co oznacza, że istnieje możliwość ponownego rozpatrzenia wniosków studentów.

Na Uczelni funkcjonuje procedura przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, wprowadzona zarządzeniem Rektora. W procedurze uregulowano m.in. kwestie zgłaszania praktyk dyskryminacyjnych i reagowania na nie.

Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania, do którego obowiązków należy m.in. wspieranie środowiska studenckiego we wdrażaniu procedur antydyskryminacyjnych oraz reagowaniu na przypadki dyskryminacji, czy też Inicjowanie, promowanie i prowadzenie działań systemowych na rzecz równego traktowania, adresowanych do całej społeczności Uniwersytetu.

Rektor Uczelni powołuje dodatkowo Rektorską Komisję ds. Równego Traktowania, która współpracuje z Pełnomocnikiem Rektora ds. Równego Traktowania, inicjuje działania na rzecz osób i grup narażonych na dyskryminację lub jej doświadczających, czy też podejmuje działania na rzecz upowszechniania wiedzy w zakresie przestrzegania zasad równego traktowania.

Zgodnie z § 6 ust. 3 załącznika nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr R/Z.0201 13/2020 Komisję powołuje Rektor na czteroletnią kadencję. Z informacji uzyskanych od Uczelni wynika, że przedstawiciela środowiska studenckiego wybiera Parlament Studentów UP. Rekomenduje się w związku z powyższym wskazanie w załączniku nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr R/Z.0201 13/2020, iż wybór przedstawiciela studentów w Rektorskiej Komisji ds. Równego Traktowania należy do Samorządu Studenckiego.

Uniwersytet dba o zapewnienie studentom kształcenia w warunkach bezpieczeństwa. Studenci I roku zobowiązani są do uczestnictwa w szkoleniu BHP, którego zaliczenie jest jednym z warunków zaliczenia I roku studiów.

Budynki, w których odbywają się zajęcia prowadzone na ocenianym kierunku wyposażone są w zestawy do niesienia pierwszej pomocy, ciągi komunikacyjne zostały oznaczone, a także wyposażone w udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.

Studenci mogą także korzystać z bezpłatnych, profesjonalnych konsultacji z psychologiem bądź asystentem zdrowia. Na konsultacje zapisać się można poprzez kontakt drogą mailową. Informacje dotyczące pomocy psychologicznej są dostępne na stronie internetowej.

Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej oraz studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z różnych form pomocy materialnej oferowanej przez Uczelnię, w tym: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Studenci Uczelni mogą ubiegać się o przyznanie miejsca w domu studenckim. Informacje dotyczące świadczeń pomocy materialnej dla studentów dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

Studenci mogą skorzystać z konsultacji u nauczycieli akademickich podczas wyznaczonych przez nich godzin dyżurów w dwóch wskazanych terminach w każdym tygodniu. Studenci, co do zasady, mają możliwość wglądu do swoich prac egzaminacyjnych oraz otrzymują informację o popełnionych błędach, jednak z informacji powziętych w trakcie oceny programowej wynika, że zdarzają się odstępstwa od powyższej reguły. Rekomenduje się wobec powyższego wprowadzenie jasnych i obowiązujących wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku zasad związanych z wglądem studentów do prac egzaminacyjnych i otrzymywania informacji o popełnionych błędach. Rekomenduje się także regularną weryfikację realizacji ustalonych zasad przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

Studentom każdego rocznika ocenianego kierunku wyznaczony jest opiekun roku, jednak z informacji powziętych w trakcie oceny programowej stwierdzono, że wsparcie ze strony opiekunów roku nie jest z perspektyw studenckiej wystarczające. Rekomenduje się prowadzenie systematycznych spotkań studentów z opiekunami roku, które pozwolą na zgłaszanie wszelkich problemów, a także stworzenie jasnych zasad komunikacji studentów z opiekunami roku. Dodatkowo należy w tym miejscu wskazać, że osoby mające pełnić funkcję opiekunów poszczególnych lat są opiniowane przez Instytutową Radę Samorządu Studentów. Z uwagi na powyższe rekomenduje się zwrócenie się do Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, aby w porozumieniu ze starostami poszczególnych roczników wyraziła opinię o działalności obecnych opiekunów.

Kadra wspierająca na Uczelni i Wydziale posiada kompetencje odpowiadające potrzebom studentów, które umożliwiają wszechstronne wsparcie w rozwiązywaniu spraw studenckich w trakcie procesu nauczania i uczenia się.

Sekretariat Instytutu otwarty jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9:30-15:30, a także w wyznaczone soboty dla studentów niestacjonarnych. Centrum Obsługi Studentów przyjmuje studentów potrzebujących wsparcia od poniedziałku do piątku oraz w wyznaczone soboty w godzinach wskazanych na stronie internetowej.

Pracownicy administracyjni uczestniczą w szkoleniach doskonalących, w tym dotyczących wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań w organizacjach studenckich takich jak: Akademicki Związek Sportowy, koła naukowe, media studenckie, czy samorząd studencki.

Studenci w ramach działalności w organizacjach studenckich tworzą wydarzenia kulturalne, edukacyjne, promocyjne oraz o charakterze społecznym.

Studentów Uniwersytetu na szczeblu Instytutu reprezentuje Instytutowa Rada Samorządu Studentów.

W § 4 Regulaminu Studiów wskazano wprost jakie organy tworzą strukturę samorządu studenckiego oraz który z organów samorządu studenckiego wybiera przedstawicieli studentów do komisji senackich, komisji rektorskich czy innych ciał doradczych ogólnouczelnianych, a także zasiadających w komisjach czy zespołach powoływanych w jednostkach badawczo-dydaktycznych. Rekomenduje się usunięcie powyższych przepisów z Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i pozostawienie regulacji tych kwestii wyłącznie samorządowi studenckiemu, którego organ uchwałodawczy, zgodnie z art. 110 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce, uchwała regulamin określający organizację i sposób działania samorządu oraz sposób powoływania przedstawicieli do organów uczelni, a w przypadku uczelni publicznej także do kolegium elektorów. Rekomendacja jest tym bardziej konieczna, iż przepisy Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Samorządu Studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nie są w tych kwestiach zbieżne.

Samorząd oraz inne organizacje studenckie otrzymują ze strony władz wsparcie merytoryczne, organizacyjne, a także finansowe. Samorząd Studencki posiada własną siedzibę, a pozostałe organizacje studenckie mogą korzystać z infrastruktury Wydziału i Uczelni, także poza godzinami zajęć dydaktycznych.

Przedstawiciele studentów wchodzi w skład gremiów związanych z procesami kształcenia i ich oceną, takich jak Senacka Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, czy też Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo. Studenci mają możliwość przedstawienia głosu studenckiego w kwestiach dotyczących studentów, jednak z informacji powziętych w trakcie oceny programowej wynika, że nie zawsze jest on brany pod uwagę. W związku z powyższym rekomenduje się uzyskiwanie opinii Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego we wszystkich sprawach, które dotyczą bądź potencjalnie mogą dotyczyć społeczności studenckiej.

Zgodnie z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ustalenia dotyczące organizacji studiów, w tym w szczególności harmonogramów zajęć, podejmowane są z udziałem Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego. Rekomenduje się, aby także zmiany w harmonogramach zajęć wprowadzane były przy udziale Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego.

Uczelnia wspiera mobilność studencką o charakterze krajowym (program MOST) oraz mobilność studencką o charakterze międzynarodowym (program Erasmus+). Informacje dotyczące mobilności studenckiej dostępne są na stronie internetowej Uczelni, jednak z informacji uzyskanych powziętych w trakcie oceny programowej wynika, że studenci nie są dostatecznie poinformowani o możliwościach związanych z mobilnością studencką. W związku z powyższym rekomenduje się prowadzenie większej akcji promującej mobilność studencką oraz organizację większej liczby spotkań dotyczących możliwości wyjazdowych dla studentów.

Studenci w trakcie procesu studiowania mogą brać udział w ewaluacji funkcjonowania Uczelni. Należy w tym miejscu wskazać, że na Uczelni przeprowadzana jest ankieta dot. oceny zajęć dydaktycznych. Studenci oceniają w niej m.in. jakość prowadzonych zajęć i materiałów dodatkowych przygotowanych przez prowadzących, sposób przekazywania wiedzy przez prowadzącego, precyzyjność kryteriów oceniania, czy też nastawienie osoby prowadzącej do studentów uczestniczących w zajęciach. W ankiecie tej studenci oceniają ponadto infrastrukturę, jak np. wyposażenie sal, miejsca do odpoczynku między zajęciami, a także dostęp do informacji, jak np. sposób przekazywania informacji przez Instytut oraz Uczelnię. Przy każdej z części ankiety studenci mają możliwość wyrażenia uwag, propozycji bądź sugestii w formie dłuższej wypowiedzi pisemnej.

Zgodnie z zasadami ankietowania zajęć dydaktycznych studenci są informowani przez dyrekcje instytutów o zbiorczych wynikach ankietyzacji.

Uczelnia nie przeprowadza ankiet ewaluacyjnych dot. wsparcia studentów, wobec tego rekomenduje się opracowanie sposobu ewaluacji wsparcia studentów, tj. m.in. ocena wsparcia materialnego, ocena obsługi administracyjnej, ocena wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnościami.

Na Uczelni nie jest prowadzona ewaluacja działań Pełnomocnika ds. Równego Traktowania, wobec czego rekomenduje się okresową ankietyzację działań Pełnomocnika ds. Równego Traktowania w zakresie efektywności podejmowanych z perspektywy studenckiej działań.

Należy wskazać, że Samorząd Studentów ma możliwość zgłaszania uwag i propozycji Dyrekcji Instytutu bądź Prodziekanowi ds. studenckich i jakości kształcenia. Dodatkowo, studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na stały i bezpośredni kontakt z pracownikami Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Jak wynika z dokumentów otrzymanych od Uczelni, wyniki ankietyzacji dają podstawę do wprowadzenia potrzebnych zmian w funkcjonowaniu Instytutu, jak np. zmiana w zakresie oferty przedmiotów fakultatywnych przeznaczonej dla studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku prawo w procesie uczenia się przybiera różne, aczkolwiek niepełne formy. Wsparcie to uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi zawodowemu, społecznemu i naukowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, organizację warsztatów przygotowujących do egzaminów zawodowych, a także zapewnienie oprogramowania pozwalającego na rozwój studentów pod kątem zawodowym. Zapewniana jest pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Uczelnia motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądowi, w których uczestniczą studenci, jednak nie obejmuje wszystkich potrzebnych z perspektywy studenckiej obszarów. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla wystarczającego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Jest ona zamieszczana na stronie Uczelni, Wydziału oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Strony są przejrzyste, umieszczone na nich informacje zostały posegregowane na różnych podstronach. Na stronie internetowej Uniwersytetu zamieszczono w szczególności Regulamin studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich, który określa m.in. warunki prowadzenia procesu dydaktycznego, czyli realizacji programu studiów, informację o organizacji aktualnego roku akademickiego na studiach stacjonarnych oraz wskazanie kompetencji dyrektora instytutów do określenia organizacji roku akademickiego na studiach

niestacjonarnych, umieszczono linki do innych stron, na których zawarte są m.in. informacje o opłatach za studia, stypendiach i pomocy materialnej, domach studenckich, linki prowadzące do stron instytutów i innych komórek Uczelni, w tym Centrum Obsługi Studentów i Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Na stronie internetowej Instytutu można znaleźć linki do stron internetowych innych jednostek ogólnouczelnianych, których działalność jest związana z procesem kształcenia, ale także dokumenty Instytutu dotyczące tego procesu.

Informacja jest kompletna i zawiera wszystkie wymagane elementy jak: cele kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Na stronie internetowej Instytutu umieszczono także informacje o składzie Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo oraz podstawach prawnych i zasadach walidacji efektów kształcenia w Instytucie. Ponadto znajduje się na niej wiele informacji dotyczących realizowanych przez Instytut - najczęściej z udziałem studentów projektach badawczo-naukowych, konferencjach, warsztatach, współpracy międzynarodowej, a także o różnych formach aktywności studentów Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji. Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców poprzez system analizę anonimowych komentarzy do semestralnych ankiet studenckich (w systemie USOS), badania Biura Jakości Kształcenia oraz w oparciu o sygnały kierowane przez studentów oraz prowadzących zajęcia. Wynikiem monitoringu przepływu informacji było wprowadzenie wydziałowego Intranetu oraz modernizacja strony internetowej Wydziału.

Zastrzeżenia budzi przygotowany przez Uczelnię i zamieszczony na stronach wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, który zawiera błędny katalog informacji wymaganych od wnioskodawcy jak np. wskazanie imienia i nazwiska wnioskodawcy – co sugeruje konieczność podania tych informacji, podczas gdy wnioskodawca zgodnie z Ustawą o dostępie do informacji publicznej ma prawo pozostać anonimowy. Zespół Wizytujący rekomenduje dostosowanie wniosku do obowiązujących przepisów.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uzasadnienie

Na kierunku prawo w Uniwersytecie Pedagogicznym im KEN w Krakowie informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania

się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Zgodnie z obowiązującymi przepisami informacje umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na stronach internetowych Wydziału i Uczelni oraz specjalnie dedykowanych serwisach dla kandydatów. Dostępność i aktualność informacji są badane regularnie, a wyniki przeprowadzonej oceny wykorzystywane są do doskonalenia procedur upowszechniania informacji, czego konsekwencją jest odnowienie strony Wydziału oraz wprowadzenie wewnętrznego Intranetu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Jakość kształcenia na wizytowanym kierunku prowadzona jest w oparciu o właściwe akty normatywne powszechnie obowiązujące oraz wewnętrzne regulacje Uniwersytetu. Do najważniejszych w tym zakresie przepisów wewnętrznych w UP należą: Statut UP, regulaminy (w tym Regulamin Organizacyjny UP oraz regulaminy studiów) oraz zarządzenia (a w szczególności Zarządzenie Rektora z dnia 26 listopada 2020 w sprawie WSJK). W Uczelni w politykę projakościową zaangażowane są różne ciała i organy zarówno na poziomie Uczelni jak i wydziału czy Instytutu. Istotne znaczenie mają także osoby pełniące funkcje kierownicze oraz liczne ciała doradcze i opiniotwórcze. Do najważniejszych zadań Rektora w prezentowanej materii należą: kreowanie polityki kadrowej (powoływanie i odwoływanie prorektorów, dziekanów, przewodniczących rad dyscyplin i ich zastępców, rzeczników dyscyplinarnych, osób do pełnienia funkcji kierowniczych w Uniwersytecie, określa kryteria, tryb i podmioty dokonujące oceny okresowej pracowników, ustala zakres obowiązków nauczyciela i dysponuje prawem zawieszania go w wykonywaniu obowiązków zawodowych); określanie struktury Uniwersytetu (nadawanie regulaminu organizacyjnego, tworzenie, łączenie, przekształcanie lub likwidowanie jednostek organizacyjnych Uczelni); sprawowanie nadzoru nad działalnością dydaktyczną Uczelni (tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, zatwierdzanie planów działalności i rozwoju rad instytutu, rad jednostek ogólnouczelnianych, rad ds. jakości kształcenia i innych rad nadzorujących); a także wdrożenie i doskonalenie uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Senat UP. Do podstawowych zadań Senatu UP należy uchwalenie Statutu oraz strategii Uczelni, jak również zatwierdzanie sprawozdania z jej realizacji, przeprowadzanie oceny funkcjonowania uczelni i formułowanie zaleceń dla Rektora i Rady Uczelni. Do najważniejszych zadań Senatu UP, związanych z jakością kształcenia zaliczyć należy: uchwalanie regulaminu studiów, ustalanie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia; zatwierdzanie programów studiów i studiów podyplomowych; zatwierdzanie wzorów dyplomów ukończenia studiów; określanie sposobu potwierdzania efektów uczenia się. Ponadto Senat UP: opiniuje kryteria,

tryb i podmioty dokonujące oceny okresowej, wyraża zgodę na tworzenie jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdza regulaminy jednostek ogólnouczelnianych, uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi oraz regulamin korzystania z infrastruktury, a także wykonuje zadania, wynikające z Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.). W celu należytego wykonania powyższych zadań Rektor UP i Senat UP, mogą powoływać stałe lub doraźne komisje i zespoły, określając ich skład, zadania oraz kadencje. Ponadto Rektor, może ustanawiać pełnomocników i upoważniać ich do określonych czynności prawnych. Przede wszystkim jednak, główną kompetencją Rektora UP jest powoływanie i odwoływanie prorektorów (po zasięgnięciu opinii Senatu, a w przypadku prorektora ds. Studenckich również uzgodnieniu z samorządem studentów i samorządem doktorantów), a także określenie w drodze zarządzenia zakresu uprawnień i obowiązków prorektorów. Obecnie w uczelni powołanych jest trzech prorektorów: Prorektor ds. Nauki, Prorektor ds. Studenckich, Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju. Poszczególnym władzom uczelni podlegają (przyporządkowane Regulaminem Organizacyjnym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie) zróżnicowane jednostki organizacyjne: jednostki badawczo-dydaktyczne (tj. Instytuty w ramach, których mogą funkcjonować katedry, zespoły i centra badawcze, redakcje); Wydziały (w oparciu o dyscypliny funkcjonujące w ramach dziedziny); jednostki ogólnouczelniane; jednostki organizacyjne i stanowiska administracji centralnej; jednostki usługowe. Władze Uczelni, członkowie organów kolegialnych, a także kierownicy i pracownicy wyżej wymienionych rodzajów jednostek organizacyjnych bezpośrednio lub pośrednio uczestniczą w działaniach na rzecz podnoszenia jakości kształcenia. W związku z istotnymi przeobrażeniami w systemie szkolnictwa wyższego od 1 grudnia 2020 roku w Uczelni wdrożono nowy Wewnętrzny System Jakości Kształcenia (WSJK). Podstawę jego funkcjonowania stanowi aktualnie zarządzenie Rektora nr R/Z.0201-100/2020 z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wraz z jego wprowadzeniem straciło moc poprzednie zarządzenie Rektora Nr R/Z.0201-92/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku. Obecnie obowiązujące zarządzenie nr R/Z.0201-100/2020 wskazuje podmiot odpowiedzialny za wdrożenie nowego systemu i zakres przedmiotowych regulacji, a załącznik nr 1 do zarządzenia zawiera ogólne założenia systemu oraz precyzuje: priorytety polityki jakości w UP, strukturę systemu, zakres zadań i obowiązków poszczególnych podmiotów tworzących WSJK. Zgodnie z treścią zarządzenia, do najważniejszych zadań związanych z polityką jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym należą: monitorowanie i weryfikacja efektów uczenia się na wszystkich poziomach kształcenia i formach studiów; zapewnienie związku procesu kształcenia z badaniami naukowymi i kompetencjami nauczycieli akademickich oraz podnoszenie jakości kształcenia poprzez doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich; powiązanie obszarów kształcenia z potrzebami społecznymi i gospodarczymi kraju oraz regionu; upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie; zwiększenie podmiotowości studentów i słuchaczy studiów podyplomowych w procesie kształcenia; podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Uczelni na krajowym i zagranicznym rynku edukacyjnym. Systemem WSJK objęte zostały wszystkie kierunki studiów prowadzone w Uczelni (I, II stopnia, jednolite magisterskie i studia podyplomowe). Kluczową rolę w uruchomieniu i funkcjonowaniu WSJK odgrywa Prorektor ds. Kształcenia (obecnie Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju). Jemu to bowiem powierzono zostało zadanie wdrożenia: szczegółowych zasad funkcjonowania WSJK, w tym procedur określających sposób realizacji, monitorowania i pomiaru procesu jakości kształcenia; polityki informacyjnej, w tym zasad gromadzenia, przechowywania, udostępniania informacji w zakresie badań prowadzonych nad kulturą jakości kształcenia w Uniwersytecie; wzorów dokumentów; zasad obsługi administracyjnej systemu. Prorektorowi ds. Kształcenia powierzona została również

funkcja sprawowania nadzoru nad całością funkcjonowania WSJK. Odpowiedzialność Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju za nadzór nad WSJK został doprecyzowana i wzmocniona zapisami zarządzenia Rektora w sprawie podziału kompetencji władz Uczelni. (W ich świetle sprawuje on nadzór nad: funkcjonowaniem WSJK; tworzeniem i realizacją programów i planów studiów wszystkich typów, w tym określaniem efektów uczenia się i punktów ECTS; procesem rekrutacji na studia I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, podyplomowych oraz kursów; rozliczaniem obciążeń dydaktycznych pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych; badaniami opinii i współpracą Uczelni z absolwentami oraz wykorzystaniem wniosków z tych badań w programach kształcenia i tworzeniu oferty edukacyjnej; polityką przeciwdziałania plagiatom w procesie kształcenia. Wśród licznych kompetencji Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju znajduje się ponadto: kształtowanie wizerunku Uniwersytetu jako Uczelni o wysokiej jakości kształcenia; koordynacja i podejmowanie decyzji związanych z organizacją toku studiów; koordynowanie przebiegu studenckich praktyk; koordynowanie współpracy ze szkołami ćwiczeń i środowiskiem oświatowym; koordynacja wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, prowadzonych przez instytuty (w tym: nowe kierunki studiów, poszerzanie oferty kształcenia, opracowanie oferty edukacyjnej dla cudzoziemców, kształcenie w językach obcych); wydawanie decyzji w sprawie odwołań w zakresie rekrutacji i spraw związanych z kształceniem; współdziałanie z Prorektorem ds. Studenckich w zakresie wykorzystania wniosków z badań opinii studentów w programach kształcenia i tworzeniu oferty edukacyjnej; podejmowanie decyzji w sprawie szkoleń i staży pracowników związanych z rozwojem ich kompetencji dydaktycznych; a także współpraca z Polską Komisją Akredytacyjną w zakresie oceny programowej poszczególnych kierunków. Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia w UP odgrywa również Senacka Komisja ds. Kształcenia. Pełni ona funkcje doradcze. Do jej zadań należy opracowywanie dla Rektora i Senatu wniosków, opinii, propozycji dotyczących procesu kształcenia, a w szczególności: opiniowanie wniosków w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów lub likwidacji studiów; opiniowanie propozycji limitów przyjęć na studia; opiniowanie wytycznych dotyczących konstruowania planów i programów studiów i studiów podyplomowych; określanie zasad/warunków pobierania i zwalniania studentów z opłat za świadczone usługi edukacyjne; określanie zasad potwierdzania osiągnięć studentów zdobytych w ramach systemu szkolnictwa wyższego w kraju i za granicą; opiniowanie limitów liczb studentów w grupach; tworzenie regulaminu studiów; formułowania zasad przyznawania nagród za działalność dydaktyczną; przygotowywanie – na wniosek Rektora lub Senatu – analiz, opracowań i innych materiałów dotyczących zagadnień związanych z procesem kształcenia zgodnie z bieżącymi potrzebami. Nie mniej jednak pomimo dużego zaangażowania wielu ciał, organów i osób Wewnętrzny System Jakości Kształcenia wymaga doprecyzowania lub zintensyfikowania działań na rzecz jakości kształcenia. Na wizytowanym kierunku brakuje przynajmniej jednej sali, która mogłaby służyć jako sala do symulacji rozpraw, co dziś w przypadku kierunku praktycznego wydaje się być niezbędnym elementem infrastruktury uczelnianej. Uczelnia powinna też wzmocnić kadrę i zwiększyć liczbę etatów dydaktycznych jak i administracyjnych. Zespół rekomenduje nadto wprowadzenie zmian w wewnętrznych regulacjach i dookreślenie minimalnej i maksymalnej liczebności grup. Obecnie wyznaczone limity w żaden sposób nie mogą być uznane za projakościowe. Zajęcia takie jak konwersatoria, ćwiczenia powinny odbywać się w grupach maksymalnie 18 - 20 osobowych. Warto wprowadzić także hospitacje praktyk, niezrozumiała jest tak szeroka regulacja nadzoru hospitacyjnego nad zajęciami prowadzonymi przez zawodowych dydaktyków odbywająca się w murach uczelni w zestawieniu z brakiem regulacji związanej z możliwością hospitowania praktyk.

W ramach WSIK monitorowane, analizowane i oceniane jest szerokie spektrum elementów procesu kształcenia: dobór i jakość kadry badawczo-dydaktycznej; system i oferta programowa umożliwiająca nauczycielom akademickim podnoszenie kwalifikacji; przygotowanie kryteriów kwalifikacyjnych w zakresie doboru kandydatów na studia oraz ustalanie limitów przyjęć na studia wyższe; opracowywanie, monitorowanie oraz aktualizacja programów kształcenia, a także tworzenie procedur monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się; dokumentowanie przebiegu studiów; przygotowanie i wykonanie pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego, skuteczność działania systemu antyplagiatowego; umiędzynarodowienie programów kształcenia itp. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Rekrutacja na studia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku prawo odbywa się co roku, na zasadach określonych przez Uczelnię – we właściwej uchwale w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w danym roku akademickim. Co do zasady, o przyjęciu na studia stacjonarne na kierunku prawo decyduje miejsce na liście rankingowej, będące wynikiem uzyskania równej lub większej liczby punktów powyżej progu punktowego ustalonego w trakcie rekrutacji przez podkomisję rekrutacyjną. Postępowanie rekrutacyjne na studia niestacjonarne na kierunku prawo odbywa się natomiast na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc. Na podstawie wewnętrznych regulacji Uczelni określono formalne procedury dotyczące zatwierdzania, zmian oraz wycofania programu studiów składające się na wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. W jego ramach program studiów na kierunku prawo podlega monitorowaniu w zakresie zakładanych efektów uczenia się, metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów, oferty przedmiotów do wyboru (analizowane jest zainteresowanie studentów określonymi zagadnieniami i przedmiotami, w celu zapewnienia zgodności oferty przedmiotów do wyboru z oczekiwaniami studentów).

W okresowych przeglądach programowych uczestniczą opiniodawczo interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Choć w przypadku interesariuszy zewnętrznych system ten nie jest sformalizowany, stąd też rekomenduje się opracowanie spójniejszej polityki współpracy z otoczeniem zewnętrznym i związane z tym także sformalizowanie procedury nadzoru nad praktykami studenckimi. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, są przeprowadzane na podstawie niesformalizowanych działań, co powoduje brak ich dokumentowania i utrudnia ocenę ich skuteczności. Uczelnia nie podsumowuje sposobu realizacji przyjętych celów na płaszczyźnie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co negatywnie wpływa na skuteczność podejmowanych działań doskonalących.

Nie mniej jednak warto podkreślić, iż w Uczelni uwzględnia się także monitoring efektywności absolwentów na rynku pracy, badania naukowe kadry, zewnętrzne rekomendacje (od interesariuszy zewnętrznych), a także standardy rankingowe (kluczowych, najbardziej prestiżowych rankingów krajowych, w których oceniany kierunek lokuje się na najwyższych pozycjach).

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów Obowiązujące obecnie zasady związane z projektowaniem i zatwierdzaniem programów studiów reguluje Zarządzenie Prorektora ds. Kształcenia z dnia 13 kwietnia 2021 roku (Nr RD.Z.0211.3.2021). Szczegółowo określa ono aspekty formalne oraz merytoryczne związane z konstruowaniem, modyfikowaniem i procedowaniem programów studiów. Zawiera ponadto wzory dokumentów oraz szczegółowe wytyczne związane m.in. z efektami uczenia się, punktacją ECTS, specjalnościami, sposobem

organizacji wybranych kursów, zajęciami e-learningowymi, procesem dyplomowania. Proces dokonywania zmian w programie studiów składa się z trzech etapów: projektowania, zatwierdzania i publikowania. Należy podkreślić, że obligatoryjnemu zatwierdzeniu podlegają programy studiów dla nowo uruchamianych cykli kształcenia. Korekty w programach studiów w trakcie trwania cyklu kształcenia mogą być związane wyłącznie z wystąpieniem jednej z czterech przesłanek: koniecznością uwzględnienia najnowszych osiągnięć naukowych; koniecznością usunięcia nieprawidłowości, omyłek lub oczywistych błędów; dostosowaniem programów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących; realizacją zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Warto w tym miejscu podkreślić iż poza wymienionymi wyżej mankamentami praktycznego stosowania WSJK ważnym elementem programu studiów są praktyki, które obok barku możliwości hospitacji przez osoby odpowiedzialne za kierunek nie zostały właściwie opisane w programie studiów. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie umożliwia skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, ponieważ przyjęte wzory dokumentów nie zawierają odniesienia do tych efektów. Powoduje to, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez kierownika praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Zaliczenie praktyk następuje oddzielnie po każdym semestrze, podczas gdy na wizytowanym kierunku efekty uczenia się dla praktyk zostały określone w jednej karcie przedmiotu bez podziału na poszczególne części praktyk. Formalnie więc Uczelnia potwierdza uzyskanie całości efektów uczenia się już w przypadku zrealizowania pierwszego miesiąca praktyk. Rekomenduje się więc zmianę programu studiów polegającą na przyjęciu, że zaliczenie i przyznanie punktów ECTS następować będzie po zakończeniu realizacji całości praktyk albo wprowadzenie oddzielnych kart praktyk dla każdego etapu praktyk zakładających jednakże progresję w zakresie uzyskiwania efektów uczenia się. Nadto z uwagi na zgłaszane przez studentów postulaty dotyczące braku pełnej, zrozumiałej informacji dotyczącej praktyk, przy trudnościach komunikacyjnych z pracownikami uczelni rekomenduje się prowadzenie spotkań dla studentów tych roczników, które rozpoczynać mają obowiązkową praktykę zawodową. Brak wiedzy w tym zakresie może bowiem świadczyć o nieodpowiednim wsparciu ze strony kadry administracyjnej.

Kolejnym mankamentem z zakresu praktyk i współpracy ze studentami jest brak wymogu przedstawiania opinii studentów wyrażanych w formie pisemnej w zakresie weryfikacji podmiotów w których studenci odbywają praktyki jak i odnoszenia się do programu praktyk. Generalnie współpraca ze środowiskiem studenckim nie jest właściwie udokumentowana, co przy zgłaszaniu przez studentów w trakcie wizytacji wielu postulatów z tego zakresu wymaga od Uczelni podjęcia działań naprawczych. Zarzuty studenckie w dużej części znajdowały też potwierdzenie w analizie materiałów. Wspomniana już uboga oferta zajęć fakultatywnych związana z limitami minimalnymi liczebności grup budzi zastrzeżenia Zespołu wizytującego, stąd rekomendując zwiększenie oferty zajęć fakultatywnych jednocześnie powtarzamy rekomendację o zmianę aktów wewnętrznych w zakresie liczebności grup. Kolejna z rekomendacji dotyczy także regulacji wewnętrznej. Zgodnie z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie terminy zjazdów w danym roku akademickim są podawane do wiadomości studentów studiów niestacjonarnych najpóźniej na pierwszych zajęciach. W Regulaminie wskazano także, że szczegółowe harmonogramy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych są podawane do wiadomości studentów i prowadzących zajęcia przed rozpoczęciem semestru. Rekomenduje się, aby szczegółowe harmonogramy zajęć

dydaktycznych na studiach niestacjonarnych również były podawane do wiadomości studentów przed rozpoczęciem semestru. Poznanie harmonogramu zajęć jest szczególnie istotne dla studentów studiów niestacjonarnych, którzy często decydują się na taką właśnie formę kształcenia z uwagi na inne zobowiązania, które uniemożliwiają im podjęcie studiów w formie stacjonarnej. Brak regulacji w tym zakresie świadczy o nieodpowiednim dostosowaniu rozwiązań związanych z zapewnieniem wsparcia studentom studiów niestacjonarnych.

Kolejna rekomendacja dotyczy powoływania ciał gremialnych w Uczelni. Przeanalizowana praktyka jest co do zasady właściwa, jednakże należy ją wzmocnić o odpowiednie regulacje. I tak rekomenduje się w wskazanie w załączniku nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr R/Z.0201 13/2020, iż wybór przedstawiciela studentów w Rektorskiej Komisji ds. Równego Traktowania należy do Samorządu Studenckiego. Z analizy aktów wewnętrznych i praktyki wynika, iż Rektor Uczelni powołuje Rektorską Komisję ds. Równego Traktowania, która współpracuje z Pełnomocnikiem Rektora ds. Równego Traktowania, inicjuje działania na rzecz osób i grup narażonych na dyskryminację lub jej doświadczających, czy też podejmuje działania na rzecz upowszechniania wiedzy w zakresie przestrzegania zasad równego traktowania. Zgodnie z § 6 ust. 3 załącznika nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr R/Z.0201 13/2020 Komisję powołuje Rektor na czteroletnią kadencję. Z informacji uzyskanych od Uczelni wynika, że przedstawiciela środowiska studenckiego wybiera Parlament Studentów UP. Rekomenduje się w związku z powyższym wskazanie w załączniku nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr R/Z.0201 13/2020, iż wybór przedstawiciela studentów w Rektorskiej Komisji ds. Równego Traktowania należy do Samorządu Studenckiego. Być może warto wskazać, iż Parlament inna reprezentacja studentów rekomenduje Rektorowi członka tejże Komisji.

Nadto warto podkreślić, iż studentom każdego rocznika ocenianego kierunku wyznaczony jest opiekun roku, jednak z informacji powziętych w trakcie oceny programowej stwierdzono, że wsparcie ze strony opiekunów roku nie jest z perspektywy studenckiej wystarczające. Rekomenduje się prowadzenie systematycznych spotkań studentów z opiekunami roku, które pozwolą na zgłaszanie wszelkich problemów, a także stworzenie jasnych zasad komunikacji studentów z opiekunami roku. Dodatkowo należy w tym miejscu wskazać, że osoby mające pełnić funkcję opiekunów poszczególnych lat są opiniowane przez Instytutową Radę Samorządu Studentów. Z uwagi na powyższe rekomenduje się zwrócenie się do Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, aby w porozumieniu ze starostami poszczególnych roczników wyraziła opinię o działalności obecnych opiekunów. Nade wszystko zasadne jest także wprowadzenie regulacji i przestrzeganie jej w zakresie akceptacji osób podejmujących rozstrzygnięcia i decyzje w sprawach studenckich przez samorząd studencki.

W § 4 Regulaminu Studiów wskazano wprost jakie organy tworzą strukturę samorządu studenckiego oraz który z organów samorządu studenckiego wybiera przedstawicieli studentów do komisji senackich, komisji rektorskich czy innych ciał doradczych ogólnouczelnianych, a także zasiadających w komisjach czy zespołach powoływanych w jednostkach badawczo-dydaktycznych. Rekomenduje się usunięcie powyższych przepisów z Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i pozostawienie regulacji tych kwestii wyłącznie samorządowi studenckiemu, którego organ uchwałodawczy, zgodnie z art. 110 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce, uchwała regulamin określający organizację i sposób działania samorządu oraz sposób powoływania przedstawicieli do organów uczelni, a w przypadku uczelni publicznej także do kolegium elektorów. Rekomendacja jest tym bardziej konieczna, iż przepisy Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Samorządu Studentów

Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nie są w tych kwestiach zbieżne.

Przedstawiciele studentów wchodzi w skład gremiów związanych z procesami kształcenia i ich oceną, takich jak Senacka Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, czy też Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo. Studenci mają możliwość przedstawienia głosu studenckiego w kwestiach dotyczących studentów, jednak z informacji powziętych w trakcie oceny programowej wynika, że nie zawsze jest on brany pod uwagę. W związku z powyższym rekomenduje się uzyskiwanie opinii Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego we wszystkich sprawach, które dotyczą bądź potencjalnie mogą dotyczyć społeczności studenckiej.

Zgodnie z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ustalenia dotyczące organizacji studiów, w tym w szczególności harmonogramów zajęć, podejmowane są z udziałem Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego. Rekomenduje się, aby także zmiany w harmonogramach zajęć wprowadzane były przy udziale Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego.

Uczelnia wspiera mobilność studencką o charakterze krajowym (program MOST) oraz mobilność studencką o charakterze międzynarodowym (program Erasmus+). Informacje dotyczące mobilności studenckiej dostępne są na stronie internetowej Uczelni, jednak z informacji uzyskanych powziętych w trakcie oceny programowej wynika, że studenci nie są dostatecznie poinformowani o możliwościach związanych z mobilnością studencką. W związku z powyższym rekomenduje się prowadzenie większej akcji promującej mobilność studencką oraz organizację większej liczby spotkań dotyczących możliwości wyjazdowych dla studentów.

Studenci w trakcie procesu studiowania mogą brać udział w ewaluacji funkcjonowania Uczelni. Należy w tym miejscu wskazać, że na Uczelni przeprowadzana jest ankieta dot. oceny zajęć dydaktycznych. Studenci oceniają w niej m.in. jakość prowadzonych zajęć i materiałów dodatkowych przygotowanych przez prowadzących, sposób przekazywania wiedzy przez prowadzącego, precyzyjność kryteriów oceniania, czy też nastawienie osoby prowadzącej do studentów uczestniczących w zajęciach. W ankiecie tej studenci oceniają ponadto infrastrukturę, jak np. wyposażenie sal, miejsca do odpoczynku między zajęciami, a także dostęp do informacji, jak np. sposób przekazywania informacji przez Instytut oraz Uczelnię. Przy każdej z części ankiety studenci mają możliwość wyrażenia uwag, propozycji bądź sugestii w formie dłuższej wypowiedzi pisemnej.

Zgodnie z zasadami ankietowania zajęć dydaktycznych studenci są informowani przez dyrekcje instytutów o zbiorczych wynikach ankietyzacji. Uczelnia nie przeprowadza ankiet ewaluacyjnych dot. wsparcia studentów, wobec tego rekomenduje się opracowanie sposobu ewaluacji wsparcia studentów, tj. m.in. ocena wsparcia materialnego, ocena obsługi administracyjnej, ocena wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnościami. Na Uczelni nie jest prowadzona ewaluacja działań Pełnomocnika ds. Równego Traktowania, wobec czego rekomenduje się okresową ankietyzację działań Pełnomocnika ds. Równego Traktowania w zakresie efektywności podejmowanych z perspektywy studenckiej działań.

W Uczelni koncepcja kształcenia na studiach jednolitych magisterskich na kierunku prawo skutkowałą przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny: nauki prawne, jako dyscypliny wiodącej (94% pkt. ECTS), dyscypliny ekonomia i finanse (14 pkt. ECTS – 5 % wszystkich) oraz dyscypliny nauki o polityce

i administracji (3 pkt. ECTS – 1% wszystkich). W koncepcji kształcenia brak uzasadnienia dla przyporządkowania kierunku do tych dwóch dyscyplin naukowych. Żadna z tych dyscyplin nie odgrywa bowiem znaczącej roli, jako podstawa formułowania koncepcji. Są one jedynie związane z obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i treści programowych o charakterze subsydiarnym względem całej koncepcji kształcenia. Zajęcia takie jak: *finanse publiczne*, czy *socjologia dla prawników* mają bowiem charakter subsydiarny dla kierunku i nie stanowią bazy dla budowy koncepcji kształcenia. Potwierdza to treść przepisu § 9 pkt 1 lit. b tiret trzecie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, zgodnie z którym wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów zawiera koncepcję kształcenia, w tym przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest zatem integralnym elementem koncepcji kształcenia, dlatego też zespół oceniający rekomenduje takie przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, by wynikało ono z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia kierunku prawo.

Przypisane poszczególnym zajęciom na ocenianym kierunku punkty ECTS układają się w logiczny system, odzwierciedlający nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, stwarzając warunki do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku o profilu praktycznym i na realizację treści kształcenia w wyznaczonym czasie. W programie studiów na ocenianym kierunku zajęciom dydaktycznym realizowanym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przyporządkowano 287 pkt. ECTS. Tego rodzaju przyporządkowanie należy ocenić negatywnie z dwóch powodów. Po pierwsze w przypadku studiów niestacjonarnych czas przeznaczony na tzw. zajęcia kontaktowe jest znacząco mniejszy niż na studiach stacjonarnych, więc odpowiadająca mu liczba punktów ECTS nie może być taka sama na obu formach studiów. Po drugie uznanie, że aż 287 pkt. ECTS realizowanych jest z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oznacza, że praktycznie nie przewiduje się czasu na samodzielną pracę studenta i wszystkie czynności przez niego podejmowane realizowane są w obecności nauczycieli akademickich lub innych osób realizujących zajęcia. Tym samym takie podejście wyklucza z założenia pracę własną studenta, podczas której mogłaby być kształtowana część kompetencji z zakresu wiedzy. Zespół oceniający rekomenduje zatem korektę programu studiów w zakresie w jakim określono liczbę punktów ECTS przyporządkowanych zajęciom prowadzonym w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Należy ponownie przemyśleć zarówno zmniejszenie tej liczby, jak i jej zróżnicowanie w zależności od tego, czy chodzi o zajęcia realizowane na studiach stacjonarnych czy niestacjonarnych.

Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje zajęcia do wyboru. Studenci zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych mogą wybierać spośród fakultetów organizowanych przez Instytut oraz fakultetów ogólnouczelnianych. Do zajęć tych zaliczyć można m.in.: *Umiędzynarodowienie przedsiębiorstw*, *Organy ochrony prawnej*, *Zarządzanie w turystyce i hotelarstwie*, *Technika kryminalistyczna*, czy *Prawo fundacyjne*. Zgodnie z planem studiów studenci (zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych) mogą uzyskać 39 punktów ECTS z przedmiotów fakultatywnych (do wyboru). Uczelnia wskazuje ponadto, że do zajęć do wyboru zalicza także seminarium magisterskie (8 pkt. ECTS) i praktyki studenckie (32 pkt. ECTS). Trudno jednak zgodzić się z tą argumentacją. Ani seminarium magisterskie ani tym bardziej praktyki studenckie nie mogą zostać zakwalifikowane do grupy zajęć do wyboru. Łączna liczba punktów ECTS, którym przyporządkowano zajęcia do wyboru to zatem 39 pkt ECTS, co stanowi tylko 13% ogólnej liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia

studiów. Są to wskaźniki nieprawidłowe, które nie umożliwiają studentom elastycznego kształtowanie własnej ścieżki kształcenia. Zespół oceniający rekomenduje zatem takie zwiększenie ilości zajęć do wyboru, które sprawi, że zajęcia te będą obejmować co najmniej 90 pkt. ECTS, tak aby studenci uzyskali możliwość wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Tylko tytułem przykładu można wskazać tu prowadzone w formie ćwiczeń następujące zajęcia: *metody samokształcenia i rozwoju, prawo cywilne – część ogólne, prawo rodzinne, prawo rzeczowe, prawo administracyjne materialne*. Z zajęć tych student uzyskuje łącznie 166 pkt. ECTS, co stanowi 55% ogólnej liczby punktów ECTS. Zajęcia te prowadzone są w warunkach właściwych dla działalności zawodowej charakterystycznej dla pracy prawnika oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Biorąc powyższe pod uwagę zespół oceniający nie dostrzega nieprawidłowości w przypisaniu pkt. ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Przyjęty harmonogram realizacji programu studiów nie umożliwia studentom wyboru odpowiedniej liczby zajęć, w związku z czym nie mają oni możliwości elastycznego kształtowania własnej ścieżki kształcenia.

Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej. W toku egzaminu student omawia pracę, a następnie odpowiada na pytania. Egzamin ma na celu sprawdzenie, czy student posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, czy potrafi przekonująco i wyczerpująco odpowiedzieć na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się wiadomościami z literatury modułu, jak również sądami własnymi i czy problemy postawione w pytaniach samodzielnie identyfikuje. Sposób obliczania końcowej oceny egzaminu dyplomowego określa regulamin studiów. Z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół. Ogólnie zasady i procedury dyplomowania są trafne, w wystarczającym stopniu specyficzne dla kierunku prawo i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. W trakcie egzaminu dyplomowego student otrzymuje pytania od Komisji, brakuje jednak losowania pytań co Zespół Wizytujący rekomenduje wprowadzić.

Stwierdzone uchybienia wskazują na konieczność wzmocnienia kadry w celu prawidłowej jakościowo realizacji zajęć. Zaangażowanie w pracę naukową (badawczą i publikacyjną) zostało bardzo dobrze udokumentowane przez Uczelnię. Mniej jednak jest informacji dotyczących wspierania Nauczycieli Akademickich w zakresie innowacyjnych metod kształcenia, tworzenia scenariuszy, konspektów zajęć etc. W tym zakresie widać dysproporcję. Potwierdza to także fakt przyznawania nagród za działalność naukową a nie dydaktyczną. Co w pewnym stopniu jest demotywujące i wartość zaangażowania dydaktycznego nie jest doceniana w polityce Władz Uczelni. Stąd też w opinii Zespołu Wizytującego warto zarekomendować stworzenie systemu wsparcia dydaktycznego dla Nauczycieli Akademickich jak np. stworzenie Centrum Metodycznego i polityki nagradzania za prace dydaktyczne. Skoro bowiem regulacje wewnętrzne Uczelni przewidują obniżanie pensum przy pełnieniu funkcji oraz prowadzeniu badań tak niezrozumiałe jest z punktu widzenia polityki jakościowej brak dodatków motywacyjnych lub obniżania pensum chociażby w przypadku wprowadzania nowych przedmiotów, opieki nad kołami naukowymi, zaangażowania w konferencje studenckie.

Uczelnia stworzyła także system grantów wewnętrznych, o które mogą ubiegać wszyscy pracownicy prowadzący działalność naukowo-badawczą. Procedura grantowa niestety nie uwzględnia działań o charakterze stricte dydaktycznym. Mankamentem tej procedury jest także fakt, iż nauczyciel

akademicki niezależnie od tego czy też jest opiekunem koła naukowego, zespołu ma prawo do jednego grantu.

Ewaluacji i drobnych zmian wymaga procedura hospitacji zajęć oraz polityka przeciwdziałania dyskryminacji - o czym wspomniano szerzej w analizie kryterium 4. Zespół wizytujący rekomenduje także wprowadzanie szkoleń z zakresu innowacyjnych metod i form kształcenia oraz przygotowywania materiałów dydaktycznych oraz z zakresu pracy z tzw. trudnym studentem.

Z uwagi na fakt, iż na wizytowanym kierunku obciążenie dydaktyczne i organizacyjne nauczycieli akademickim jest wysokie stąd też konieczne jest wzmocnienie systemu motywacyjnego i odciążanie nauczycieli akademickich chociażby przez zwiększenie zatrudnienia (zarówno zwiększenia liczby etatów dla nauczycieli akademickich jak i wspierających ich prace pracowników administracyjnych) oraz stworzenie systemu nagradzania pracy dydaktycznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni funkcjonuje wyznaczony zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem prawo. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia określono w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Zatwierdzanie programu studiów i jego zmiany dokonywane są w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury formalne. Przeprowadzana jest też systematyczna ocena programu studiów oparta o analizę danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są adekwatne do celów i zakresu oceny (informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów, standardy jakości kształcenia międzynarodowych organizacji akredytujących). W systematycznej ocenie programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Jakość kształcenia na kierunku prawo jest poddawana cyklicznej ocenie i weryfikacji zewnętrznej. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów oraz wyniki zewnętrznej oceny i weryfikacji jakości kształcenia na kierunku prawo wykorzystywane są w korygowaniu programu studiów oraz jakości kształcenia. Nie mniej jednak w wyniku wizytacji stwierdzono drobne uchybienia i mankamenty zarówno w zakresie regulacji jak i praktyce funkcjonowania kierunku w zakresie analizowanego kryterium. Stąd też zespół Wizytujący przedstawił w Raporcie szereg rekomendacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Członkowie zespołu oceniającego złożyli oświadczenia w następującym brzmieniu:

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej**Profil praktyczny****Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się****Standard jakości kształcenia 1.1**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**Standard jakości kształcenia 2.1**

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl